

31977L0388

L 145/1

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

13.6.1977.

PADOMES SESTĀ DIREKTĪVA**(1977. gada 17. maijs)****par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze**

(77/388/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 99. un 100. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,tā kā visas dalībvalstis ir pieņēmušas pievienotās vērtības nodokļu sistēmu saskaņā ar Padomes 1967. gada 11. aprīļa Pirmo un Otro direktīvu par to, kā saskaņojami dalībvalstu likumi par apgrozījuma nodokļiem ⁽³⁾;tā kā 1970. gada 21. aprīļa lēmums par dalībvalstu finansiālo ieguldījumu aizstāšanu ar Kopienas pašu resursiem ⁽⁴⁾ paredz, ka Kopienas budžetu neatkarīgi no citiem ieņēmumiem pilnībā

finansē no Kopienas pašu resursiem; tā kā šiem resursiem jāietver resursi, kas rodas no pievienotās vērtības nodokļa, ko iegūst, piemērojot kopēju nodokļa likmi, pamatojoties uz aprēķiniem, kas izdarīti vienādi atbilstīgi Kopienas tiesību aktiem;

tā kā jāpanāk tālāks progress, likvidējot šķēršļus personu, preču, pakalpojumu un kapitāla aprītei, kā arī tautsaimniecību integrācijai;

tā kā jāņem vērā mērķis atcelt nodokļu uzlikšanu importam un piemērot nodokļu atvieglojumus eksportam tirdzniecībā starp dalībvalstīm; tā kā būtu jānodrošina tas, ka kopējā apgrozījuma nodokļu sistēma nav diskriminējoša attiecībā uz preču un pakalpojumu izcelsmi, lai beidzot varētu izveidot kopējo tirgu, kas pieļauj godīgu konkurenci un ir īsts iekšējais tirgus;

tā kā, lai pastiprinātu nodokļa nediskriminējošo būtību, jānoskaidro termins “nodokļu maksātājs”, ļaujot dalībvalstīm to paplašināt, lai iekļautu personas, kuras laiku pa laikam veic dažus darījumus;

tā kā termins “darījums, par kuru uzliek nodokļus” ir radījis grūtības, jo īpaši attiecībā uz darījumiem, kas uzlūkoti par darījumiem, par kuriem uzliek nodokļus; tā kā jānoskaidro šie jēdzieni;

⁽¹⁾ OV C 40, 8.4.1974., 25. lpp.⁽²⁾ OV C 139, 12.11.1974., 15. lpp.⁽³⁾ OV C 71, 14.4.1967., 1301./67. lpp.⁽⁴⁾ OV L 94, 28.4.1970., 19. lpp.

tā kā tās vietas noteikšana, kur veikti darījumi, par kuriem uzliek nodokļus, bijusi saistīta ar konfliktiem par dalībvalstu

jurisdikciju, jo īpaši attiecībā uz preču piegādi montāžai un pakalpojumu sniegšanu; tā kā, kaut arī vietu, kur sniedz pakalpojumus, principā vajadzētu noteikt kā vietu, kura personai, kura tos sniedz, ir galvenā darbības vieta, šī vieta jānosaka tās personas valstī, kurai sniedz pakalpojumus, jo īpaši attiecībā uz noteiktiem pakalpojumiem, ko cits citam snieguši nodokļu maksātāji, ja šo pakalpojumu izmaksas ir iekļautas preču cenā;

tā kā jāaskaņo jēdzieni par darbībām, par ko maksā nodokļus, un par ieskaitīšanu nodokļos, ja Kopienas likmes ieviešanai un visām vēlākām pārmaiņām jāstājas spēkā visās dalībvalstīs reizē;

tā kā jāaskaņo nodokļu bāze, lai Kopienas likmes piemērošana darījumiem, par ko uzliek nodokļus, radītu līdzvērtīgas sekas visās dalībvalstīs;

tā kā dalībvalstu piemērotajām likmēm jābūt tādām, kas ļauj iepriekšējā stadijā piemērotā nodokļa parastu atskaitīšanu;

tā kā jāastāda kopējs atbrīvojumu saraksts, lai Kopienas pašu resursus visās dalībvalstīs varētu iekasēt vienādi;

tā kā noteikumi, kas regulē nodokļu atskaitījumus, jāaskaņo tik tāl, ciktāl tie iespaido faktiski iekasētās summas; tā kā atskaitāmā daļa visās dalībvalstīs būtu jāaprēķina vienādi;

tā kā būtu precīzi jānosaka, kurām personām jāmaksā nodoklis, jo īpaši par pakalpojumiem, ko sniedz kādā citā valstī reģistrēta persona;

tā kā cik vien iespējams jāaskaņo nodokļu maksātāju pienākumi, lai nodrošinātu vajadzīgos garantijas pasākumus vienādi nodokļu iekasēšanai visās dalībvalstīs; tā kā nodokļu maksātājiem būtu periodiski jāiesniedz kopēja deklarācija par saviem darījumiem, iekļaujot gan ieguldījumu, gan peļņas apjomu, ja tas šķiet vajadzīgs, lai radītu un pārraudzītu pašu resursu aprēķināšanas pamatu;

tā kā dalībvalstīm tomēr vajadzētu būt iespējai paturēt spēkā īpašu režīmu mazajiem uzņēmumiem saskaņā ar kopējiem noteikumiem un ciešākas saskaņošanas nolūkā; tā kā dalībvalstīm būtu jāsauglabā tiesības brīvi piemērot īpašu režīmu, kas saistīts ar priekšnodokļa vienotas likmes rabatiem lauksaimniekiem, uz kuriem neattiecas parastais režīms; tā kā būtu jānosaka šā režīma

pamatprincipi un jāpieņem kopēja metode, kā aprēķināt pievienoto vērtību šiem lauksaimniekiem, lai varētu iekasēt pašu resursus;

tā kā būtu jānodrošina vienāda šīs direktīvas noteikumu piemērošana; tā kā šim nolūkam būtu jāizstrādā Kopienas apspriežu procedūra; tā kā Pievienotās vērtības nodokļa komitejas izveidošana ļautu dalībvalstīm un Komisijai cieši sadarboties;

tā kā dalībvalstīm, ar dažiem ierobežojumiem un ievērojot dažus nosacījumus, būtu jāspēj veikt vai uzturēt spēkā īpašus pasākumus, kas atkāpjas no šīs direktīvas, lai vienkāršotu nodokļu iekasēšanu vai nepieļautu krāpšanu vai nodokļu apiešanu;

tā kā var izrādīties lietderīgi atļaut dalībvalstīm noslēgt ar ārpuskopienas valstīm vai starptautiskām organizācijām līgumus, kuros ir atkāpes no šīs direktīvas;

tā kā ir būtiski svarīgi paredzēt pārejas periodu, lai ļautu pakāpeniski pielāgot dalībvalstu likumus konkrētās jomās,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I SADAĻA

IEVADA NOTEIKUMI

1. pants

Dalībvalstis pārveido savas pašreizējās pievienotās vērtības nodokļu sistēmas saskaņā ar turpmākajiem pantiem.

Tās pieņem vajadzīgos likumus, normatīvos aktus un administratīvos noteikumus tā, lai pārveidotās sistēmas stātos spēkā pēc iespējas drīz, bet vēlākais 1978. gada 1. janvārī.

II SADAĻA

DARBĪBAS JOMA

2. pants

Pievienotās vērtības nodoklis jāmaksā:

1. Par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atlīdzību attiecīgās valsts teritorijā veicis nodokļu maksātājs, kas kā tāds rīkojas.
2. Par preču ieviešanu.

III SADAĻA

TERITORIĀLA PIEMĒROŠANA

3. pants

1. Šajā direktīvā "valsts teritorija" nozīmē Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma piemērošanas areālu, kā 227. pantā noteikts attiecībā uz katru dalībvalsti.

2. Šādas atsevišķu dalībvalstu teritorijas ir izslēgtas no "valsts teritorijas":

Vācijas Federatīvā Republika:

Helgolandes sala, Bīzingenas teritorija;

Dānijas Karaliste:

Grenlande;

Itālijas Republika:

Livinjo, Kampione d'Italia, Lugāno ezera Itālijas ūdeņi.

3. Ja Komisija uzskata, ka 2. punktā paredzētie izņēmumi vairs nav pamatoti, it īpaši godīgas konkurences un pašu resursu dēļ, tā iesniedz attiecīgus priekšlikumus Padomei.

IV SADAĻA

NODOKĻA MAKSĀTĀJI

4. pants

1. "Nodokļa maksātājs" nozīmē visas personas, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru 2. punktā norādītu saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa un rezultāta.

2. Šā panta 1. punktā minētā saimnieciskā darbība aptver visas ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju darbības, ieskaitot kalnrūpniecību, lauksaimniecisku darbību un brīvo profesiju darbības. Ilglaicīga materiāla vai nemateriāla īpašuma izmantošana nolūkā gūt no tā ienākumus arī uzskatāma par saimniecisku darbību.

3. Dalībvalstis var par nodokļa maksātāju uzskatīt arī jebkuru, kas reizumis veic kādu darījumu, kas pieskaitāms 2. punktā minētajām darbībām, it īpaši kādu no šiem darījumiem:

- a) ēku vai ēku daļu un zem tām esošās zemes pārdošanu (izīrēšanu, iznomāšanu) pirms šo ēku pirmreizējas izmantošanas; dalībvalstis var pieņemt nosacījumus, kā šo kritēriju piemērot ēku pārbūvei un zemei zem tām.

Dalībvalstis pirmreizējas izmantošanas vietā var piemērot citus kritērijus, piemēram, laiku, kas paiet no ēkas pabeigšanas dienas līdz pirmās pārdošanas (izīrēšanas, iznomāšanas) dienai, vai laiku, kas paiet no pirmreizējās izmantošanas dienas līdz nākamās pārdošanas (izīrēšanas, iznomāšanas) reizei, ar noteikumu, ka šie laikposmi nepārsniedz attiecīgi piecus un divus gadus.

Vārds "ēka" nozīmē jebkuru celtni, kas nostiprināta uz zemes vai zemē;

- b) apbūves gabala pārdošanu (izīrēšanu, iznomāšanu).

"Apbūves gabals" nozīmē visus neuzlabotus vai uzlabotus zemes gabalus, ko dalībvalstis šādi definējušas.

4. Vārda "patstāvīgi" lietojums 1. punktā atbrīvo no nodokļa nodarbinātas un citas personas, ciktāl tās ar darba devēju saista darba līgums vai jebkādas citas juridiskas saites, kas rada darba devēja un darba ņēmēja attiecības saistībā ar darba apstākļiem, atalgojumu un darba devēja atbildību.

Ievērojot 29. pantā paredzēto konsultāciju kārtību, katra dalībvalsts par atsevišķiem nodokļa maksātājiem var uzlūkot personas, kuras reģistrētas šīs valsts teritorijā un kuras, juridiski būdamas patstāvīgas, ir cieši saistītas cita ar citu finansiālām, saimnieciskām un organizatoriskām saitēm.

5. Valstis, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes, kā arī citus publisko tiesību subjektus neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās kā valsts iestādes, pat ja tās šo darbību vai darījumu sakarā ievāc nodokļus, iemaksas, ziedojumus vai maksājumus.

Tomēr, iesaistoties šādās darbībās vai darījumos, tās uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz minētajām darbībām vai darījumiem, ja to uzlūkošana par personām, kas nav nodokļu maksātāji, radītu nozīmīgus konkurences traucējumus.

Katrā ziņā šīs iestādes uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz D pielikumā uzskaitītajām darbībām, ja tās neveic tik necīgā

apjomā, ka ir nenozīmīgas.

Dalībvalstis var uzskatīt tās šo organizāciju darbības, kuras atbrīvotas no nodokļiem saskaņā ar 13. vai 28. pantu, par darbībām, kurās tās iesaistās kā valsts iestādes.

V SADAĻA

AR NODOKLI APLIEKAMI DARĪJUMI

5. pants

Preču piegāde

1. "Preču piegāde" nozīmē tiesību nodošanu rīkoties ar materiālu īpašumu kā īpašniekam.
2. Elektroenerģiju, gāzi, siltumu, dzesēšanu u.tml. uzskata par materiālu īpašumu.
3. Par materiālu īpašumu dalībvalstis var uzskatīt:
  - a) noteiktas daļas nekustamā īpašumā;
  - b) lietu tiesības, kas dod to turētājam nekustamā īpašuma lietotāja tiesības;
  - c) akcijas vai tām līdzvērtīgas daļas, kas to turētājam *de jure* vai *de facto* dod nekustamā īpašuma vai tā daļas īpašumtiesības vai valdījuma tiesības.
4. Par piegādēm 1. punkta izpratnē uzskata arī:
  - a) kāda īpašuma īpašumtiesību nodošanu pret maksu vai kompensāciju, ja to dara ar valsts iestādes izdotu vai tās vārdā izdotu rīkojumu, vai arī pildot likumu;
  - b) faktisko preču nodošanu, pildot līgumu par preču nomu uz noteiktu laiku vai par preču pārdošanu uz nomaksu, kurā paredzēts, ka parastos apstākļos īpašumtiesības pāriet ne vēlāk kā līdz ar pēdējo iemaksu;
  - c) preču nodošanu, pildot līgumu, saskaņā ar kuru par preču pirkšanu vai pārdošanu maksājama komisijas nauda.

5. Dalībvalstis var par piegādēm 1. punkta izpratnē uzskatīt:

- a) piegādes saskaņā ar uzņēmuma līgumu, izmantojot klienta materiālus, kas nozīmē gadījumus, kad uzņēmējs piegādā savam klientam kustamu īpašumu, ko uzņēmējs izgatavojis vai samontējis no materiāliem vai objektiem, ko klients šai nolūkā tam uzticējis, neatkarīgi no tā, vai uzņēmējs sagādājis kādu daļu izmantoto materiālu;
- b) dažu būvdarbu veikšanu.

6. Ja nodokļa maksātājs savām vai tā personāla privātajām vajadzībām lieto preces, kas veido tā uzņēmējdarbībā ieguldīto līdzekļu daļu, vai arī šīs preces nodod bez maksas, vai, plašākā nozīmē, ja tās izmanto citiem mērķiem nekā savas uzņēmējdarbības vajadzībām, tad tādā gadījumā, ja pievienotās vērtības nodoklis attiecīgajām precēm vai to sastāvdaļām bijis pilnīgi vai daļēji atskaitāms, šādu lietojumu uzlūko par piegādēm par atlīdzību. Savukārt šādi neuzlūko to, ka šīs preces izmanto, lai dotu paraugus vai mazas vērtības dāvanas nodokļa maksātāja uzņēmējdarbības vajadzībām.

7. Dalībvalstis var uzskatīt, ka piegādes par samaksu ir:

- a) tas, ka nodokļa maksātājs savas uzņēmējdarbības vajadzībām izmanto savas uzņēmējdarbības gaitā saražotas, uzbūvētas, iegūtas, apstrādātas, iepirkas vai importētas preces, ja pievienotās vērtības nodoklis par šīm precēm nebūtu pilnīgi atskaitāms, ja tās būtu pirktas no cita nodokļa maksātāja;
- b) tas, ka nodokļa maksātājs lieto preces ar nodokli neapliekamam darījumam, ja pievienotās vērtības nodoklis par šīm precēm kļūtu pilnīgi vai daļēji atskaitāms līdz ar to iegādi vai līdz ar to izmantojumu saskaņā ar a) apakšpunktu;
- c) izņemot 8. punktā minētos gadījumus, to, ka nodokļa maksātājs vai tā tiesību pārņēmēji patur preces, kad nodokļa maksātājs beidz ar nodokli apliekamu saimniecisku darbību, ja pievienotās vērtības nodoklis par šīm precēm kļūtu pilnīgi vai daļēji atskaitāms līdz ar to iegādi vai līdz ar to izmantojumu saskaņā ar a) apakšpunktu.

8. Ja visus aktīvus vai to daļu nodod par atlīdzību vai bez tās vai kā iemaksu uzņēmējdarbībā, dalībvalstis var uzskatīt, ka nav notikusi preču piegāde, un šādā gadījumā saņēmēju uzskata par atdevēja tiesību pārņēmēju. Attiecīgos gadījumos dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus, lai novērstu konkurences traucējumus, ja saņēmējs nav pilnībā pakļauts nodoklim.

6. pants

Pakalpojumu sniegšana

1. "Pakalpojumu sniegšana" nozīmē jebkuru darījumu, kas nav preču piegāde 5. panta izpratnē.

Šādi darījumi cita starpā var ietvert:

- nemateriālā īpašuma nodošanu neatkarīgi no tā, vai tas ir tāda dokumenta priekšmets, kurš rada īpašumtiesības,
- pienākumu atturēties no kādas darbības vai pieļaut kādu darbību vai situāciju,
- pakalpojumu veikšanu, pildot valsts iestādes izdotu vai tās vārdā izdotu rīkojumu, vai arī pildot likumu.

2. Turpmāk minēto uzskata par pakalpojumu sniegšanu par samaksu:

- a) gadījumu, kad nodokļa maksātājs savām vai tā personāla privātajām vajadzībām lieto preces, kas veido uzņēmējdarbības aktīvu daļu, vai, plašākā nozīmē, citiem mērķiem nekā savai uzņēmējdarbībai, ja pievienotās vērtības nodoklis šīm precēm ir pilnīgi vai daļēji atskaitāms;
- b) pakalpojumu sniegšanu, ko bez maksas veic nodokļa maksātājs savām vai sava personāla privātajām vajadzībām, vai, plašākā nozīmē, citiem mērķiem nekā savas uzņēmējdarbības vajadzībām.

Dalībvalstis var atkāpties no šā punkta noteikumiem, ja vien šāda atkāpe neizraisa konkurences novirzes.

3. Lai nepieļautu konkurences traucējumus un ievērojot 29. pantā paredzētās apspriedes, dalībvalstis var uzlūkot par pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību to, ka nodokļa maksātājs sniedz pakalpojumu sava uzņēmuma vajadzībām, ja pievienotās vērtības nodoklis par šādu pakalpojumu nebūtu pilnīgi atskaitāms tādā gadījumā, ja to būtu sniedzis cits nodokļa maksātājs.

4. Ja nodokļa maksātājs, kas darbojas savā vārdā, bet kāda cita interesēs, piedalās pakalpojumu sniegšanā, uzskata, ka tas pats saņēmis un sniedzis šos pakalpojumus.

5. Šis direktīvas 5. panta 8. punkts tāpat attiecas uz pakalpojumu sniegšanu.

7. pants

Imports

"Preču imports" nozīmē preču ieviešanu valsts teritorijā, kā tā definēta 3. pantā.

VI SADAĻA

AR NODOKLI APLIEKAMU DARĪJUMU VIETA

8. pants

Preču piegāde

1. Par preču piegādes vietu uzskata:

- a) precēm, ko nosūta vai transportē vai nu piegādātājs, vai persona, kurai tās piegādā, vai arī trešā persona: vietu, kur preces atrodas brīdī, kad sākas nosūtīšana vai transportēšana personai, kurai tās piegādā. Ja piegādātājs vai kāds cits viņa vietā preces uzstāda vai samontē, izmēģinot vai neizmēģinot tās, par piegādes vietu uzskata vietu, kur preces uzstāda vai samontē. Gadījumos, kad uzstādīšanu vai montāžu veic nevis piegādātāja valstī, bet citā, dalībvalstī, kurā preces ievēd, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izvairītos no dubultās nodokļu uzlikšanas šajā valstī;
- b) precēm, kuras nenosūta un netransportē: vietu, kur atrodas preces piegādes laikā.

2. Neatkarīgi no 1. punkta a) apakšpunkta, ja preču sūtījuma vai preču transporta nosūtīšanas vieta ir nevis preču importētājā valstī, bet citā, uzskata, ka vieta, kur piegādā importētājs 21. panta 2. punkta izpratnē, un visu tai sekojošo piegāžu vietas atrodas preču importētājā valstī.

9. pants

Pakalpojumu sniegšana

1. Par pakalpojuma sniegšanas vietu uzskata vietu, kur piegādātājs ir dibinājis savu uzņēmumu vai kur tam ir pastāvīga iestāde, no kuras sniedz pakalpojumu, vai, ja nav šāda uzņēmuma vai pastāvīgas iestādes, tā pastāvīgās adreses vietu vai vietu, kur tas parasti rezidē.

2. Tomēr:

- a) ar nekustamo īpašumu saistītu pakalpojumu sniegšanas vieta, ieskaitot nekustamā īpašuma aģentu un ekspertu pakalpojumus, kā arī būvdarbu sagatavošanas un koordinācijas pakalpojumus, piemēram, arhitektu un būvdarbu uzraudzības uzņēmumu pakalpojumus, ir vieta, kur atrodas īpašums;

- b) vieta, kur sniedz transporta pakalpojumus, ir vieta, kur notiek transportēšana, ņemot vērā veiktos attālumus;

- c) tādu pakalpojumu sniegšanas vieta, kas saistīti ar:
- kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai tamlīdzīgiem pasākumiem, ieskaitot šādu pasākumu rīkošanu darbību un attiecīgā gadījumā papildpakalpojumu sniegšanu,
  - palīgdarbībām transporta jomā, piemēram, iekraušanu, izkraušanu, kravu apstrādi un līdzīgām darbībām,
  - kustama materiālā īpašuma novērtēšanu,
  - darbu ar kustamu materiālo īpašumu,

ir vieta, kur fiziski veic šos pakalpojumus;

- d) kustama materiālā īpašuma izīrēšanai, izņemot visus transporta veidus, ko izīrētājs izved no vienas dalībvalsts, lai to lietu citā dalībvalstī, pakalpojumu sniegšanas vieta ir izmantošanas vieta;

- e) vieta, kur sniedz turpmāk norādītos pakalpojumus, ja to dara klientiem, kas reģistrēti ārpus Kopienas, vai nodokļa maksātājiem, kas reģistrēti Kopienā, bet citā valstī nekā pakalpojumu sniedzējs, ir vieta, kur klients ir reģistrējis savu uzņēmumu vai kur tam ir pastāvīga iestāde, kurai sniedz šo pakalpojumu, vai, ja nav šādas vietas, tā pastāvīgā adrese vai vieta, kur tas parasti rezidē:

- autortiesību, patentu, licenču, preču zīmju un līdzīgu tiesību nodošana un tiesību pāreja,
- reklāmas pakalpojumi,
- konsultantu, inženieru, izpētes biroju, juristu, grāmatvežu un citi līdzīgi pakalpojumi, kā arī datu apstrāde un informācijas piegāde,
- pienākumi pilnībā vai daļēji nenodarboties ar kādu uzņēmējdarbības veidu un neīstenot tiesības, kas minētas šā punkta e) apakšpunktā,
- banku, finanšu un apdrošināšanas darījumi, ieskaitot pārāpdrošināšanu, izņemot seifu īri,
- personāla nodrošinājums,
- aģentu pakalpojumi, kuri darbojas kāda cita vārdā un uz cita rēķina, nodrošinot savam priekšniekam pakalpojumus, kas minēti šā punkta e) apakšpunktā.

3. Lai izvairītos no dubultās nodokļu uzlikšanas, nodokļu neuzlikšanas vai konkurences traucējumiem, dalībvalstis attiecībā uz 2. punkta e) apakšpunktā minēto pakalpojumu sniegšanu un kustama materiālā īpašuma izīrēšanu var uzskatīt, ka:

- a) pakalpojumu sniegšanas vieta, kura atbilstīgi šim pantam atrodas valsts teritorijā, atrodas ārpus Kopienas, ja pakalpojumus lieto un izmanto ārpus Kopienas;
- b) pakalpojumu sniegšanas vieta, kura atbilstīgi šim pantam atrodas ārpus Kopienas, atrodas valsts teritorijā, ja pakalpojumus lieto un izmanto šīs valsts teritorijā.

VII SADAĻA

DARBĪBA, PAR KURU JĀMAKSĀ NODOKLIS, UN NODOKĻA IEKASĒJAMĪBA

10. pants

1. a) "Darbība, par kuru jāmaksā nodoklis" nozīmē notikumu, kura dēļ juridiskais stāvoklis atbilst tam, lai nodoklis kļūtu iekasējams;
- b) nodoklis kļūst "iekasējams" tad, kad nodokļu iestādei saskaņā ar likumu rodas tiesības no attiecīgā brīža pieprasīt nodokli no personas, kurai tas jāmaksā, neatkarīgi no tā, ka samaksas laiku var pagarināt.

2. Darbība, par kuru jāmaksā nodoklis, notiek, un nodoklis kļūst iekasējams tad, kad preces ir piegādātas vai pakalpojumi ir sniegti. Preču piegādes, izņemot 5. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētās preces, un pakalpojumu sniegšanu, kas rada vēlākus rēķinu pārskatus vai maksājumus, uzskata par pabeigtu, kad beidzas laiks, uz kuru attiecas šādi rēķinu pārskati vai maksājumi.

Tomēr, ja maksājums izdarāms uz kontu pirms preču piegādes vai pakalpojumu izpildes, nodoklis kļūst iekasējams līdz ar maksājuma saņemšanu un par saņemto summu.

Neatkarīgi no iepriekš izklāstītajiem noteikumiem dalībvalstis var noteikt, ka dažiem darījumiem vai nodokļa maksātāju kategorijām nodoklis kļūst iekasējams vai nu:

- ne vēlāk par faktūras vai dokumenta, kurš kalpo par faktūru, izdošanu, vai
- ne vēlāk par cenas saņemšanu, vai

— gadījumā, ja nav izdota faktūra vai dokuments, kurš kalpo par faktūru, vai tas ir izdots vēl, — noteiktā laikā no darbības, par kuru jāmaksā nodoklis, dienas.

3. Attiecībā uz importētajām precēm, darbība, par kuru jāmaksā nodoklis, notiek un nodoklis kļūst iekasējams brīdī, kad preces ievad valsts teritorijā, kā tā definēta 3. pantā.

Ja par importētajām precēm ir jāmaksā muitas nodokļi, lauksaimniecības nodokļus vai līdzvērtīgas nozīmes maksājumi, kas pieņemti saskaņā ar kopējo politiku, dalībvalstis var saistīt darbību, par kuru jāmaksā nodoklis, un dienu, kad nodoklis kļūst iekasējams, ar šiem Kopienas nodokļiem noteikto darbību un dienu.

Ja par importētajām precēm nav jāmaksā neviens no šiem Kopienas nodokļiem, dalībvalstis var piemērot spēkā esošos noteikumus, kas regulē muitas nodokļus attiecībā uz darbību, par kuru jāmaksā nodoklis, un dienu, kad nodoklis kļūst iekasējams.

Ja preces importē saskaņā ar kādu no 16. panta 1. punkta A daļā paredzētajiem režīmiem vai saskaņā ar tranzīta vai pagaidu ieviešanas režīmu, darbība, par kuru jāmaksā nodoklis, notiek un nodoklis kļūst iekasējams tad, kad uz šīm precēm neattiecas šie režīmi un tās ir pieteiktas vietējai apgrozībai.

VIII SADAĻA

SUMMA, KURAI UZLIEK NODOKLI

11. pants

A. Valsts teritorijā.

1. Summa, kurai uzliek nodokli, ir:

- preču piegādēm un pakalpojumu sniegšanai, izņemot b), c) un d) apakšpunktā minētos, visa summa kas veido atlīdzību, kuru piegādātājs ir saņēmis vai kura tam jāsaņem no pircēja, klienta vai trešās personas par šādām piegādēm, ieskaitot subsīdijas, kas tieši saistītas ar šādu piegāžu cenām;
- piegādēm, kas minētas 5. panta 6. un 7. punktā, šo vai līdzīgu preču pirkuma cena vai, ja pirkuma cenas nav, pašizmaksa, nosakot to piegādes brīdī;
- piegādēm, kas minētas 6. panta 2. punktā, pilnas pakalpojumu sniegšanas izmaksas nodokļa maksātājam;
- piegādēm, kas minētas 6. panta 3. punktā, sniegto pakalpojumu atvērta tirgus vērtība.

Pakalpojumu "atvērta tirgus vērtība" nozīmē summu, kas klientam tirdzniecības fāzē, kurā notiek piegāde, šis valsts teritorijā piegādes brīdī godīgas konkurences apstākļos būtu jāmaksā piegādātājam, kurš nesniedz priekšrocības, lai saņemtu attiecīgos pakalpojumus.

2. Summa, kurai uzliek nodokli, ietver:

- nodokļus un citus maksājumus, izņemot pašu pievienotās vērtības nodokli;
- neparedzētus izdevumus, piemēram, komisijas naudu, iepakojšanas, transporta un apdrošināšanas izmaksas, ko piegādātājs iekasē no pircēja vai klienta. Izdevumus, uz ko attiecas atsevišķs nolīgums, dalībvalstis var uzskatīt par neparedzētiem izdevumiem.

3. Summa, kurai uzliek nodokli, neietver:

- cenu samazinājumus atlaižu veidā par iepriekšēju samaksu;
- cenu atlaides un rabatus, kas piešķirti klientam un iegrāmatoti piegādes brīdī;
- summas, ko nodokļa maksātājs saņēmis no pircēja vai klienta kā apmaksu par izdevumiem, kas izmaksāti klienta vārdā un uz tā rēķina un kas iegrāmatoti pagaidu kontā. Nodokļa maksātājam jāsniedz pierādījums par šo izdevumu faktisko summu, un tas nedrīkst atskaitīt nodokļus, kas varētu būt iekasēti par šiem darījumiem.

B. Preču imports.

1. Summa, kurai uzliek nodokli, ir:

- cena, ko samaksājis importētājs vai kas tam jāmaksā, ja šī cena ir vienīgā atlīdzība, kas paredzēta A. daļas 1. punkta a) apakšpunktā;
- atvērta tirgus vērtība, ja cena nav samaksāta vai cena, kas samaksāta vai maksājama, nav vienīgā atlīdzība par importētajām precēm.

Importēto preču "atvērta tirgus vērtība" nozīmē summu, kas importētajam tirdzniecības fāzē, kurā notiek imports, godīgas konkurences apstākļos būtu jāmaksā piegādātājam, kurš nesniedz priekšrocības un darbojas tajā valstī, no kuras preces ir eksportētas, lai saņemtu attiecīgās preces brīdī, kad nodoklis kļūst iekasējams.

2. Dalībvalstis var par summu, kurai uzliek nodokli, pieņemt Regulā (EEK) Nr. 803/68 ⁽¹⁾ noteikto vērtību.

⁽¹⁾ OV L 148, 28.6.1968., 6. lpp.

3. Summā, kurai uzliek nodokli, ja tas vēl nav izdarīts, ieskaita:

- a) nodokļus un citus maksājumus, kas maksājami ārpus importētājās valsts, kā arī tos, kuri maksājami importēšanas dēļ, izņemot uzliekamo pievienotās vērtības nodokli;
- b) neparedzētos izdevumus, piemēram, komisijas naudu, iepakojšanas, transporta un apdrošināšanas izmaksas, kas radušies līdz pirmajam ceļamērķim valsts teritorijā.

“Pirmais ceļamērķis” nozīmē vietu, kas minēta preču pavadzīmē vai citā transporta dokumentā, ar kuru preces ievad importētājā valstī. Ja nav šādas norādes, par pirmo ceļamērķi pieņem kravas pirmās nodošanas vietu šajā valstī.

Tāpat dalībvalstis summā, kurai uzliek nodokli, var iekļaut iepriekš minētos neparedzētos izdevumus, ja tie rodas no transportēšanas uz citu ceļamērķi, ja vien tas ir zināms, kad notiek darbība, par kuru jāmaksā nodoklis.

4. Summā, kurai uzliek nodokli, neietilpst faktori, kas minēti A. daļas 3. punkta a) un b) apakšpunktā.

5. Ja preces bijušas uz laiku izvestas un ir ievestas atpakaļ pēc tam, kad tām ārzemēs veikts remonts, apstrāde vai pielāgošana, vai pēc tam, kad tās ārzemēs ir samontētas vai pārstrādātas, un atpakaļieņemšana nav atbrīvota atbilstīgi 14. panta 1. punkta f) apakšpunkta noteikumiem, dalībvalstis rīkojas, lai nodrošinātu to, ka šīm precēm noteiktais režīms attiecībā uz pievienotās vērtības nodokli ir tāds pats, kādu attiecīgajām precēm piemērotu, ja minētās darbības būtu veiktas šīs valsts teritorijā.

C. *Dažādi noteikumi.*

1. Anulēšanas, atteikuma vai pilnīgas vai daļējas nemaksāšanas gadījumā vai arī ja cenu samazina pēc tam, kad notikusi piegāde, attiecīgi samazina summu, kurai uzliek nodokli, saskaņā ar noteikumiem, ko nosaka dalībvalstis.

Tomēr pilnīgas vai daļējas nemaksāšanas gadījumā dalībvalstis var atkāpties no šā noteikuma.

2. Ja informācija summas, kurai uzliek nodokli, noteikšanai ir izteikta valūtā, kas nav tās dalībvalsts valūta, kur notiek aprēķināšana, valūtas kursu nosaka saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 803/68 12. pantu.

3. Attiecībā uz atmaksājamām iepakojšanas izmaksām dalībvalstis var:

- vai nu izslēgt tās no summas, kurai uzliek nodokli, un veikt vajadzīgos pasākumus, raugoties, lai šo summu pielāgo, ja iepakojšanas izmaksas neatmaksā,
- vai iekļaut tās summā, kurai uzliek nodokli, un veikt vajadzīgos pasākumus, lai atklātu, ka šī summa ir pielāgota, ja iepakojšanas izmaksas patiešām atmaksā.

IX SADAĻA

LIKMES

12. pants

1. Ar nodokli apliekamiem darījumiem piemēro to likmi, kas ir spēkā darbības, par kuru jāmaksā nodoklis, brīdī. Tomēr:

- a) gadījumos, kas paredzēti 10. panta 2. punkta otrajā un trešajā daļā, lietojama tā likme, kas ir spēkā brīdī, kad nodoklis kļūst iekasējams;
- b) gadījumos, kas paredzēti 10. panta 3. punkta otrajā un trešajā daļā, piemērojama tā likme, kas ir spēkā brīdī, kad tiek iesniegts iesniegums preču laišanai brīvā apgrozībā.

2. Ja mainās likmes, dalībvalstis var:

- šā panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajos gadījumos veikt pielāgojumus, lai ņemtu vērā likmi, kura bija piemērojama brīdī, kad tika piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi,
- apstiprināt visus piemērotos pārejas pasākumus.

3. Pievienotās vērtības nodokļa standartlikmi nosaka katra dalībvalsts procentu veidā no summas, kurai uzliek nodokli, un tā ir vienāda preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai.

4. Dažos gadījumos preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai var piemērot palielinātas vai samazinātas likmes. Katru samazinātu likmi nosaka tā, ka pievienotās vērtības nodokļa summa, kas rodas, piemērojot šo likmi, būtu tāda, lai parastā veidā ļautu no tās atskaitīt visu pievienotās vērtības nodokli, kas atskaitāms saskaņā ar 17. panta noteikumiem.

5. Preču ievēšanai piemērojama tā likme, ko piemēro līdzīgu preču piegādēm šīs valsts teritorijā.

X SADAĻA

ATBRĪVOJUMI

13. pants

Atbrīvojumi valsts teritorijā

A. Atbrīvojumi dažām darbībām sabiedrības interesēs.

1. Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienas noteikumiem, dalībvalstis atbrīvo turpmāk minētās darbības atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieļautu nekādu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai ļaunprātīgu izmantošanu:

- a) pakalpojumus, ko sniedz valsts pasta dienesti, izņemot pasažieru transportu un telekomunikāciju pakalpojumus, kā arī ar tiem saistītu preču piegādi;
  - b) slimnīcas un medicīnisko aprūpi, kā arī ar tām cieši saistītas darbības, ko veic publisko tiesību subjekti, vai sociālos apstākļos, kas līdzinās apstākļiem, ko piemēro publisko tiesību subjektiem, — slimnīcas, medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centri vai arī citas pienācīgā kārtā atzītas līdzīgas iestādes;
  - c) medicīniskās aprūpes sniegšanu, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts;
  - d) cilvēka orgānu, asiņu un piena piegādāšanu;
  - e) pakalpojumus, ko sniedz zobu tehniķi, darbojoties savā profesijā, kā arī zobārstu un zobu tehniķu piegādātas zobu protēzes;
  - f) pakalpojumus, ko sniedz neatkarīgas personu grupas, kuru darbība ir atbrīvota no pievienotās vērtības nodokļa vai uz kuru darbību pievienotās vērtības nodoklis neattiecas, lai sniegtu šo grupu locekļiem pakalpojumus, kas tieši nepieciešami to darbības veikšanai, ja šīs grupas patstāvīgi pieprasa no saviem locekļiem precīzi atlīdzināt savu daļu kopīgajos izdevumos, ar noteikumu, ka šāds atbrīvojums nevar radīt konkurences traucējumus;
  - g) tādu pakalpojumu sniegšanu un tādu preču piegādi, kas ir cieši saistīti ar sociālās aprūpes un sociālās nodrošināšanas darbu, ieskaitot tos, ko veic veco ļaužu pansionāti, publisko tiesību subjekti vai citas organizācijas, ko attiecīgā dalībvalsts atzinusi par labdarības organizācijām;
  - h) tādu pakalpojumu sniegšanu un tādu preču piegādi, kas ir cieši saistīti ar bērnu un jauniešu aizsardzību, ko veic publisko tiesību subjekti vai citas organizācijas, ko attiecīgā dalībvalsts atzinusi par labdarības organizācijām;
  - i) bērnu vai jauniešu izglītību, skolas vai universitātes izglītību, arodizglītību vai pārkvalifikāciju, ieskaitot ar to cieši saistītu pakalpojumu sniegšanu vai preču piegādi, ko veic publisko tiesību subjekti, kuriem tas ir mērķis, vai citas organizācijas, kurām attiecīgā dalībvalsts noteikusi līdzīgu mērķus;
  - j) mācības, ko skolotāji pasniedz privāti un kas aptver skolas vai universitātes mācību vielu;
  - k) noteiktu veidu personāla nodrošinājumu, ko veic reliģiskas vai filozofiskas iestādes šā panta b), g), h) un i) apakšpunktā minētajiem mērķiem un nolūkā nodrošināt garīgo labklājību;
  - l) pakalpojumu sniegšanu vai cieši ar to saistītu preču piegādi, ko bezpeļņas organizācijas ar politiskiem, arodbiedrību, reliģiskiem, patriotiskiem, filozofiskiem, filantropiskiem vai pilsoniskiem mērķiem sniedz saviem biedriem apmaiņā pret biedru naudas samaksu, kas noteikta saskaņā ar šo organizāciju statūtiem, ar noteikumu, ka šis atbrīvojums nevar radīt konkurences traucējumus;
  - m) dažus pakalpojumus, kas cieši saistīti ar sportu vai fizisko audzināšanu un ko bezpeļņas organizācijas sniedz personām, kas piedalās sporta vai fiziskās audzināšanas pasākumos;
  - n) dažus kultūras pakalpojumus un ar tiem cieši saistītas preces, ko sniedz vai piegādā publisko tiesību subjekti vai citas kultūras organizācijas, ko atzinusi attiecīgā dalībvalsts;
  - o) pakalpojumu sniegšanu un preču piegādi, ko sakarā ar līdzekļu vākšanas kampaņām, kas organizētas tikai pašu labā, veic organizācijas, kuru darbība ir atbrīvota saskaņā ar b), g), h), i), l), m) un n) apakšpunkta noteikumiem, ja vien atbrīvojums nevar radīt konkurences traucējumus. Dalībvalstis var ieviest visus vajadzīgos ierobežojumus, it īpaši attiecībā uz kampaņu skaitu un ieņēmumu apjomu, kas dod tiesības uz atbrīvojumu;
  - p) transporta pakalpojumu sniegšanu slimām vai ievainotām personām transportlīdzekļos, ko īpaši šim mērķim konstruējušas pienācīgi licencētas organizācijas;
  - q) valsts radio un televīzijas organizāciju darbību, izņemot komerciālas radio un televīzijas organizācijas.
2. a) Dalībvalstis var piešķirt organizācijām, kas nav publisko tiesību subjekti, katru šā panta 1. punkta b), g), h), i), l), m) un n) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu, katrā atsevišķā gadījumā pakļaujot to vienam vai vairākiem no šiem nosacījumiem:

- tās pastāvīgi necenšas gūt peļņu, taču jebkuru peļņu, kas tomēr rodas, nesadala, bet gan novirza sniegto pakalpojumu turpināšanai vai uzlabošanai,
  - tās pilnīgi brīvprātīgi pārvalda un vada personas, kuras pašas vai caur starpniekiem nav tieši vai netieši ieinteresētas attiecīgo darbību iznākumā,
  - tās nosaka cenas, ko apstiprinājušas valsts iestādes vai kas nav augstākas par šādām apstiprinātām cenām, vai attiecībā uz pakalpojumiem, kas nav jāapstiprina, — zemākas cenas par tām, ko līdzīgiem pakalpojumiem nosaka komercuzņēmumi, kuriem jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis,
  - attiecīgo pakalpojumu atbrīvojums nedrīkst radīt konkurences traucējumus, piemēram, nostādot neizdevīgā stāvoklī komercuzņēmumus, kuriem jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis;
- b) preču piegādei vai pakalpojumu sniegšanai nepiešķir 1. punkta b), g), h), i), l), m) un n) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu, ja:
- tas nav būtiski svarīgs atbrīvotajiem darījumiem,
  - to pamatmērķis ir gūt organizācijai papildu ienākumus, veicot darījumus, kas tieši konkurē ar komercuzņēmumu darījumiem, kuriem jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis.
- B. Citi atbrīvojumi.**
- Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopiesas noteikumiem, dalībvalstis atbrīvo tālāk minētās darbības atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieļautu nekādu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai ļaunprātīgu izmantošanu:
- a) apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas darījumus, ieskaitot saistītus pakalpojumus, ko veic apdrošināšanas mākeri un apdrošināšanas aģenti;
- b) nekustamā īpašuma iznomāšanu vai izīrēšanu, izņemot:
1. Izmitināšanu, kā tā definēta dalībvalstu likumos, viesnīcu nozarē vai līdzīgas funkcijas nozarēs, ieskaitot izmitināšanu tūristu nometnēs vai zemes gabalos, kas izveidoti par nometnes vietām;
  2. Telpu un zemes gabalu izīrēšanu transportlīdzekļu novietošanai;
  3. Pastāvīgi uzstādītu iekārtu un mehānismu izīrēšanu;
  4. Seifu īri.
- Dalībvalstis var piemērot papildu izņēmumus šā atbrīvojuma darbības jomai;
- c) preču piegādes, ko pilnībā izmanto darbībai, kurai atbrīvojums piešķirts atbilstīgi šim pantam vai 28. panta 3. punkta b) apakšpunktam, ja šīs preces nav radījušas atskaitīšanas tiesības, vai tādu preču piegādes, par kuru iegādi vai ražošanu 17. panta 6. punkta dēļ pievienotās vērtības nodoklis nav kļuvis atskaitāms;
- d) šādus darījumus:
1. Kredīta piešķiršanu un kredīta starpniecību, kā arī kredīta pārvaldi, ko veic persona, kura piešķir kredītu;
  2. Starpniecību vai jebkurus darījumus ar kredītu garantijām vai jebkuru citu naudas nodrošinājumu, kā arī kredīta garantiju pārvaldi, ko veic persona, kura piešķir kredītu;
  3. Darījumus, ieskaitot starpniecību, kas skar noguldījumu un norēķinu kontus, maksājumus, pārskaitījumus, parādus, čekus un citus tirgojamus dokumentus, bet izņemot parādu piedziņu un faktoringu;
  4. Darījumus, ieskaitot starpniecību, kas attiecas uz valūtu, banknotēm un monētām, ko lieto par likumīgu maksāšanas līdzekli, izņemot kolekciju priekšmetus; "kolekciju priekšmeti" ir zelta, sudraba vai cita metāla monētas vai banknotes, ko parasti nelieto par likumīgu maksāšanas līdzekli, vai arī monētas, kurām ir numismātiska vērtība;
  5. Darījumus, ieskaitot starpniecību, izņemot pārvaldi un uzraudzību, ar akcijām un daļām sabiedrībās vai apvienībās, bezseguma parādzīmēm un citiem vērtspapīriem, izņemot:
    - dokumentus, kas rada īpašumtiesības uz precēm,
    - 5. panta 3. punktā minētās tiesības vai vērtspapīrus;
  6. Īpašu dalībvalstu noteiktu ieguldījumu fondu vadīšanu;
- e) pasta pakalpojumiem valsts teritorijā derīgu pastmarku piegādi par nominālvērtību, nodokļu marku un citu līdzīgu marku piegādi;

- f) derības, loterijas un citus azartspēļu veidus, uz kuriem attiecas noteikumi un ierobežojumi, ko noteikusi katra dalībvalsts;
- g) ēku vai ēku daļu un zem tām esošās zemes pārdošanu (izīrēšanu, iznomāšanu), izņemot gadījumus, kas aprakstīti 4. panta 3. punkta a) apakšpunktā;
- h) neapbūvētas zemes pārdošanu (izīrēšanu, iznomāšanu), izņemot apbūves gabalus, kas aprakstīti 4. panta 3. punkta b) apakšpunktā.

C. *Izvēles tiesības.*

Dalībvalstis var dot nodokļa maksātājiem tiesības izvēlēties nodokli šādos gadījumos:

- a) nekustamā īpašuma izīrēšana vai iznomāšana;
- b) darījumi, ko aptver šā panta B daļas d), g) un h) apakšpunkts.

Dalībvalstis var ierobežot šo izvēles tiesību darbības jomu un pieņemt precīzus noteikumus šo tiesību izmantošanai.

14. pants

Importa atbrīvojumi

1. Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienas noteikumiem, dalībvalstis piešķir atbrīvojumu tālāk minētajām darbībām atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šā atbrīvojuma piemērošanu un lai nepieļautu nekādu nodokļa nemaksāšanu, apiešanu vai ļaunprātīgu izmantošanu:

- a) preču galīgai ieviešanai, ja šajā valstī jebkuros apstākļos ir atbrīvota šādu preču piegāde, ko veic nodokļa maksātājs;
- b) preču ieviešanai saskaņā ar tranzīta deklarāciju;
- c) tādu preču ieviešanai, kuras deklarētas kā ievestas uz laiku un tāpēc atbilst prasībām, lai tiktu atbrīvotas no muitas nodokļiem, vai kuras būtu atbildušas šīm prasībām, ja būtu ievestas no trešās valsts;
- d) tādu preču galīgai ieviešanai, kuras atbilst prasībām, lai tiktu atbrīvotas no muitas nodokļiem, izņemot nodokļus, kas paredzēti vienotajos muitas tarīfos, vai kuras būtu atbildušas šīm prasībām, ja būtu ievestas no trešās valsts. Tomēr dalībvalstīm ir tiesības pēc izvēles nepiešķirt atbrīvojumu, ja tas varētu atstāt nopietnu iespaidu uz konkurences apstākļiem iekšzemes tirgū;

e) preču atpakaļiešanai valstī, no kuras tās tika izvestas, ko veic persona, kura tās izvedusi, ja šīs preces atbilst prasībām, lai atbrīvotu no muitas nodokļiem, vai būtu atbildušas šīm prasībām, ja būtu ievestas no trešās valsts;

f) kustama materiālā īpašuma atpakaļiešanai, ko veic persona, kura to izvedusi, vai cita persona uz tās rēķina, ja ar šo īpašumu, tam esot citā dalībvalstī, ir veikts darbs, kam ir uzlikts nodoklis bez atskaitīšanas vai atmaksājuma tiesībām;

g) preču importam:

— atbilstīgi diplomātiskam un konsulāram režīmam, kas atbilst prasībām, lai atbrīvotu no muitas nodokļiem, vai kas būtu atbilduši šīm prasībām, ja būtu ievestas no trešās valsts,

— ko veic starptautiskas organizācijas, kuras par tādām atzina uzņēmējais valsts iestādes, kā arī šādu organizāciju locekļi saskaņā ar ierobežojumiem un noteikumiem, ko noteikušas starptautiskās šo organizāciju dibināšanas konvencijas vai mītnes nolīgumi,

— to dalībvalstu teritorijā, kuras ir Ziemeļatlantijas līguma dalībvalstis, ko veic citu valstu bruņotie spēki, kuras ir šā līguma puses, šo spēku lietošanai vai civilā personāla lietošanai, kas tos pavada, vai lai atbalstītu to koptaldu vai virtuvi, ja šādi spēki piedalās kopējas aizsardzības pasākumā;

h) jūras zvejas uzņēmumu ostās ievestajiem lomiem, neapstrādātiem vai pēc konservēšanas, tirgošanai, bet pirms piegādes;

i) pakalpojumu sniegšanai saistībā ar preču ieviešanu, ja šo pakalpojumu vērtība ir iekļauta summā, kurai uzliek nodokli, saskaņā ar 11. panta B daļas 3. punkta b) apakšpunktu;

j) zelta ieviešanai, ko veic centrālās bankas.

2. Komisija pēc iespējas ātrāk iesniedz Padomei priekšlikumus, kas vērsti uz to, lai pieņemtu Kopienas nodokļu noteikumus, kuri precizētu 1. punktā minēto atbrīvojumu darbības jomu un sīki izstrādātus noteikumus to ieviešanai.

Līdz šo normu spēkā stāšanās brīdim dalībvalstis var:

— saglabāt savas valsts spēkā esošos noteikumus, kas attiecas uz iepriekš izklāstītajiem noteikumiem,

- pieņemt savas valsts noteikumus, lai samazinātu konkurences traucējumus, it īpaši pievienotās vērtības nodokļa neuzlikšanu vai dubultu uzlikšanu Kopienā,
- izmantot jebkādas administratīvas procedūras, ko tās uzskata par piemērotākām, lai panāktu atbrīvojumu.

Katra dalībvalsts informē Komisiju, kas informē pārējās dalībvalstis, par pasākumiem, ko attiecīgā dalībvalsts ir pieņēmusi vai pieņem, pildot iepriekš izklāstītos noteikumus.

15. pants

Atbrīvojums eksportam un līdzīgiem darījumiem, kā arī starptautiskajam transportam

Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienas noteikumiem, dalībvalstis atbrīvo turpmāk minētās darbības atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieļautu nekādu nodokļa nemaksāšanu, apiešanu vai ļaunprātīgu izmantošanu:

1. Tādu preču piegādi, kuras pārdevējs vai cita persona pārdevēja vārdā nosūta vai transportē uz ceļamērķi ārpus valsts teritorijas, kā tā definēta 3. pantā;
2. Tādu preču piegādi, kuras pircējs vai cita persona pircēja vārdā nosūta vai transportē uz ceļamērķi ārpus valsts teritorijas, kā tā definēta 3. pantā, ja šis pircējs nav reģistrēts šīs valsts teritorijā, izņemot preces, kuras transportē pats pircējs, lai aprīkotu, uzpildītu un apgādātu ar pārtiku izprieču ceļojumu kuģus, privātus lidaparātus vai citus transporta līdzekļus privātai lietošanai;
3. Pakalpojumu sniegšanu, kurus veido tāda kustama īpašuma apstrāde, kurš iegādāts vai ievests, lai tam veiktu šo apstrādi valsts teritorijā, kā tā definēta 3. pantā, un kuru ārpus šīs valsts teritorijas nosūta vai transportē persona, kas sniedz šos pakalpojumus, vai tās klients, kas nav reģistrēts šīs valsts teritorijā, vai to dara šīs personas vai šā klienta vārdā;
4. Preču piegādi kuģu degvielas uzpildei un apgādei ar pārtiku:
  - a) kuģiem, kurus izmanto kuģošanai atklātā jūrā un kuri pārvadā pasažierus par atlīdzību vai kurus izmanto komercdarbībai, rūpnieciskai darbībai vai zvejniecībai;
  - b) kuģiem, kurus izmanto glābšanas vai palīdzības darbiem uz jūras vai kurus izmanto piekrastes zvejai, pēdējā gadījumā izņemot kuģu apgādes krājumus;
5. Šā panta 4. punkta a) un b) apakšpunktā minēto jūras kuģu piegādi, pārveidošanu, remontu, tehnisko apkopi, fraktēšanu un īri, kā arī šajos kuģos iebūvētā vai lietotā aprīkojuma, ieskaitot zvejas aprīkojumu, piegādi, īri, remontu un tehnisko apkopi;
6. Tādu lidmašīnu piegādi, pārveidošanu, remontu, tehnisko apkopi, fraktēšanu un īri, kuras lieto aviosabiedrības, kas par samaksu darbojas galvenokārt starptautiskos maršrutos, kā arī šajās lidmašīnās ietilpstošā vai tajās lietotā aprīkojuma piegādi, īri, remontu un tehnisko apkopi;
7. Preču piegādi 6. punktā minēto lidmašīnu degvielas uzpildei un apgādei ar pārtiku;
8. Pakalpojumu sniegšanu, izņemot 5. punktā norādītos pakalpojumus, lai apmierinātu minētajā punktā norādīto jūras kuģu vai to kravu tiešās vajadzības;
9. Pakalpojumu sniegšanu, izņemot 6. punktā norādītos pakalpojumus, lai apmierinātu minētajā punktā norādīto lidmašīnu vai to kravu tiešās vajadzības;
10. Preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu:
  - atbilstīgi diplomātiskam un konsulāram režīmam,
  - starptautiskajām organizācijām, kuras par tādām atzinušas uzņēmējas valsts iestādes, kā arī šādu organizāciju locekļiem ar tādiem ierobežojumiem un saskaņā ar tādiem noteikumiem, ko nosaka starptautiskās šo organizāciju dibināšanas konvencijas vai mītnes nolīgumi,
  - kas veiktas to dalībvalstu teritorijā, kuras ir Ziemeļatlantijas līguma puses, un paredzētas citu valstu bruņotajiem spēkiem, kuras ir šā līguma dalībvalstis, vai civilajam personālam, kas tos pavada, vai lai apgādātu to koptgaldu vai virtuvi, ja šādi spēki piedalās kopējas aizsardzības pasākumā.

Šis atbrīvojums ir pakļauts noteikumiem un ierobežojumiem, ko noteikušas dalībvalstis, līdz būs pieņemti Kopienas nodokļu likumi.

Šo atbrīvojumu var īstenot, izmantojot nodokļa atmaksāšanu;

11. Zelta piegādes centrālajām bankām;

12. Preces, kas piegādātas apstiprinātām organizācijām, kuras eksportē šīs preces kā daļu no savām humānām, labdarības vai izglītošanas darbībām ārzemēs. Šo atbrīvojumu var īstenot, izmantojot nodokļa atmaksāšanu;

13. Pakalpojumu sniegšanu, ieskaitot transportu un palīgdarījumus, bet neskaitot pakalpojumu sniegšanu, kuri ir atbrīvoti saskaņā ar 13. pantu, ja šie pakalpojumi ir tieši saistīti ar tranzītu, preču izvešanu, vai arī preču ieviešanu, kas gūst 14. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkta un 16. panta 1. punkta noteikumu priekšrocības;

14. Pakalpojumus, ko sniedz mākleri vai citi starpnieki, kuri darbojas citas personas vārdā un uz tās rēķina, ja tie veido šajā pantā aprakstīto darījumu daļu vai ja tie veido daļu no darījumiem, ko veic ārpus valsts teritorijas, kas noteikta 3. pantā.

Šis atbrīvojums neattiecas uz ceļojumu birojiem, kuri ceļotāju vārdā un uz to rēķina sniedz pakalpojumus, kuri sniegti citās dalībvalstīs.

16. pants

Īpaši izņēmumi, kas saistīti ar starptautisko preču transportu

1. Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienas noteikumiem, dalībvalstīs, ievērojot 29. pantā paredzētās konsultācijas, var veikt īpašus pasākumus, kas vērsti uz to, lai atbrīvotu no pievienotās vērtības nodokļa visus vai dažus no turpmāk minētajiem darījumiem, ar noteikumu, ka tie nav paredzēti gala patēriņam un ka pievienotās vērtības nodokļa summa, kas iekasēta, ievēdot brīvai apgrozībai, atbilst nodokļa summai, kāda būtu iekasēta, ja katram no šiem darījumiem būtu uzlikts nodoklis ieviešanas brīdī vai valsts teritorijā:

A. Tādu preču ieviešanu:

- kuras paredzēts uzrādīt muitai un vajadzības gadījumā novietot pagaidu glabāšanā Direktīvas Nr. 68/312/EEK⁽¹⁾ izpratnē;
- uz kurām paredzēts attiecināt brīvo zonu režīmu, piemēram, Direktīvas Nr. 69/75/EEK⁽²⁾ izpratnē;

c) kuras paredzēts nodot glabāšanā muitas noliktavā Direktīvas Nr. 69/74/EEK⁽³⁾ izpratnē;

d) kuras paredzēts ielaist ūdeņos un piekrastes joslā, kas minēti Regulas (EEK) Nr. 1496/68⁽⁴⁾ 4. pantā;

e) kuras paredzēts nodot glabāšanā citā, nevis muitas noliktavā vai nodot iekšējai apstrādei;

B. Tādu preču piegādes, kuras ir nosūtītas vai vestas uz vietām, kas iepriekš aprakstītas A daļā, kā arī ar šīm piegādēm saistītu pakalpojumu sniegšanu;

C. Pakalpojumu sniegšanu un preču piegādi, ko veic vietās, kuras iepriekš aprakstītas A daļā, un uz ko vēl joprojām attiecas kāds no tajā aprakstītajiem režīmiem;

D. Tādu preču piegādes, uz kurām vēl joprojām attiecas tranzīta vai pagaidu ieviešanas režīms, kas aprakstīts 14. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā, kā arī ar šīm piegādēm saistītu pakalpojumu sniegšanu.

2. Ievērojot 29. pantā paredzēto konsultāciju procedūru, dalībvalstīs var pēc izvēles piešķirt atbrīvojumu importam un preču piegādēm nodokļa maksātājam, kas paredzējis tās izvest tādas, kādas tās ir, vai pēc tālākas apstrādes, kā arī pakalpojumu sniegšanai, kuri saistīti ar viņa eksporta darījumiem, nepārsniedzot viņa eksporta darījumu vērtību iepriekšējo 12 mēnešu laikā.

3. Komisija pēc iespējas ātrāk iesniedz Padomei priekšlikumus par kopēju kārtību, kā pievienotās vērtības nodokli piemērot 1. un 2. punktā minētajiem darījumiem.

XI SADAĻA

ATSKAITĪJUMI

17. pants

Atskaitīšanas tiesību izcelsme un darbības joma

1. Atskaitīšanas tiesības rodas brīdī, kad atskaitāmais nodoklis kļūst iekasējams.

2. Ja preces un pakalpojumus nodokļa maksātājs izmanto ar nodokli apliekamiem darījumiem, viņam ir tiesības atskaitīt no nodokļa, kurš viņam jāmaksā:

- pievienotās vērtības nodokli, kas maksājams vai samaksāts par precēm vai pakalpojumiem, kurus viņam jau piegādājis vai sniedzis vai vēl piegādās vai sniegs cits nodokļa maksātājs;
- pievienotās vērtības nodokli, kas maksājams vai samaksāts par ievestām precēm;

⁽¹⁾ OV L 194, 6.8.1968., 13. lpp.

⁽²⁾ OV L 58, 8.3.1969., 11. lpp.

⁽³⁾ OV L 58, 8.3.1969., 7. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 238, 28.9.1968., 1. lpp.

c) pievienotās vērtības nodokli, kas maksājams atbilstīgi 5. panta 7. punkta a) apakšpunktam un 6. panta 3. punktam.

3. Dalībvalstis piešķir katram nodokļa maksātājam arī 2. punktā minētās pievienotās vērtības nodokļa atskaitīšanas vai atmaksājuma tiesības, ciktāl šīs preces un pakalpojumus izmanto šādiem mērķiem:

a) darījumiem, kas attiecas uz 4. panta 2. punktā minētajām saimnieciskajām darbībām, kuras veiktas citā valstī un kurām būtu tiesības uz nodokļu atskaitīšanu, ja tās notiktu šīs valsts teritorijā;

b) darījumiem, kam piešķirts atbrīvojums atbilstīgi 14. panta 1. punkta i) apakšpunktam, 15. pantam un 16. panta 1. punkta B, C un D daļai, kā arī šā panta 2. punktam;

c) jebkuram no darījumiem, kuri ir atbrīvoti atbilstīgi 13. panta B daļas a) un d) punkta 1. līdz 5. apakšpunktam, ja klients ir reģistrēts ārpus Kopienas vai ja šie darījumi ir tieši saistīti ar precēm, ko paredzēts izvest uz valsti ārpus Kopienas.

4. Pēc Komisijas priekšlikuma un lemjot vienprātīgi, Padome cenšas līdz 1977. gada 31. decembrim pieņemt Kopienas noteikumu, kas nosaka kārtību, kā saskaņā ar 3. punktu veicama atmaksāšana nodokļa maksātājiem, kuri reģistrēti ārpus attiecīgās valsts. Līdz laikam, kad šāda Kopienas kārtība stājas spēkā, dalībvalstis pašas nosaka paņēmienus, ar kādiem veic attiecīgo atmaksāšanu. Ja nodokļa maksātājs nav Kopienas teritorijas rezidents, dalībvalstis var atteikt atmaksāšanu vai piemērot tai papildu nosacījumus.

5. Attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, ko nodokļa maksātājs izmanto gan 2. un 3. punkta aptvertiem darījumiem, par kuriem pievienotās vērtības nodoklis ir atskaitāms, gan darījumiem, par kuriem pievienotās vērtības nodoklis nav atskaitāms, atskaitāma ir tikai tā pievienotās vērtības nodokļa daļa, kas attiecināma uz pirmā veida darījumiem.

Šo daļu saskaņā ar 19. pantu nosaka visiem darījumiem, ko veic nodokļa maksātājs.

Dalībvalstis tomēr var:

a) atļaut nodokļa maksātājam noteikt šādu daļu katrai savas uzņēmējdarbības nozarei ar noteikumu, ka katrai nozarei ir atsevišķa uzskaitē;

b) likt nodokļa maksātājam noteikt šādu daļu katrai savas uzņēmējdarbības nozarei un veikt atsevišķu uzskaiti katrai nozarei;

c) atļaut vai likt nodokļa maksātājam veikt atskaitīšanu, pamatojoties uz visu preču un pakalpojumu vai to daļas izmantojumu;

d) atļaut vai likt nodokļa maksātājam veikt atskaitīšanu saskaņā ar pirmajā apakšpunktā noteiktajiem noteikumiem par visām tajā minētajām precēm un pakalpojumiem;

e) noteikt, ka gadījumā, ja pievienotās vērtības nodoklis, kas nodokļa maksātājam nav atskaitāms, ir nenozīmīgs, to uzskata par nulli.

6. Ne ilgāk kā četrus gadus no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas Padome pēc Komisijas priekšlikumu vienprātīgi lemj, uz kuriem izdevumiem neattiecas pievienotās vērtības nodokļa atskaitīšana. Pievienotās vērtības nodoklis nekādā gadījumā nav atskaitāms par izdevumiem, kas nav stingri saistīti ar uzņēmējdarbību, piemēram, luksusa, izpriecu un izklaides izdevumiem.

Līdz brīdim, kad iepriekšminētās normas stājas spēkā, dalībvalstis var saglabāt visus izņēmumus, kas paredzēti šo valstu likumos laikā, kad šī direktīva stājas spēkā.

7. Ievērojot 29. pantā paredzēto konsultāciju kārtību, katra dalībvalsts var ciklisku saimniecisku iemeslu dēļ pilnīgi vai daļēji izslēgt no atskaitīšanas sistēmas dažus ražošanas līdzekļus vai citas preces. Lai saglabātu vienādu konkurences apstākļus, dalībvalstis tā vietā, lai atteiktu atskaitīšanu, var uzlikt nodokli paša nodokļa maksātāja ražotajām precēm vai precēm, kuras tas iepircis valsts iekšienē vai ievēdis, tādā veidā, lai nodoklis nepārsniegtu pievienotās vērtības nodokli, kas būtu uzlikts līdzīgu preču iegādei.

18. pants

Noteikumi, kas regulē atskaitīšanas tiesību īstenošanu

1. Lai īstenotu savas atskaitīšanas tiesības, nodokļa maksātājam:

a) par atskaitījumiem atbilstīgi 17. panta 2. punkta a) apakšpunktam jābūt faktūrai, kas sastādīta saskaņā ar 22. panta 3. punktu;

b) par atskaitījumiem atbilstīgi 17. panta 2. punkta b) apakšpunktam jābūt ieviešanas dokumentam, kas uzrāda šo personu par preču saņēmēju vai importētāju un rāda vai ļauj aprēķināt maksājama nodokļa summu;

c) par atskaitījumiem atbilstīgi 17. panta 2. punkta c) apakšpunktam jāievēro formalitātes, ko nosaka katra dalībvalsts;

d) ja tai prasa maksāt nodokli kā klientam vai pircējam gadījumos, kad piemērojams 21. panta 1. punkts, jāievēro formalitātes, ko nosaka katra dalībvalsts.

2. Nodokļa maksātājs īsteno atskaitīšanu, no kopējās pievienotās vērtības nodokļa summas, kas maksājama par attiecīgo taksācijas periodu, atņemot kopējo nodokļa summu, par kuru tajā pašā periodā atbilstīgi 1. punkta noteikumiem radušās un ir īstenojamas atskaitīšanas tiesības.

Tomēr dalībvalstis var prasīt, lai attiecībā uz nodokļa maksātājiem, kas laiku pa laikam veic 4. panta 3. punktā paredzētos darījumus, atskaitīšanas tiesības īsteno tikai piegādes laikā.

3. Dalībvalstis pieņem nosacījumus un kārtību, kādā nodokļa maksātājam var atļaut veikt atskaitīšanu, kuru tas nav veicis saskaņā ar 1. un 2. punkta noteikumiem.

4. Ja attiecīgajam taksācijas periodam atļautā atskaitījuma summa pārsniedz maksājamo nodokli, dalībvalstis var vai nu veikt atmaksāšanu, vai saskaņā ar noteikumiem, kurus tās pieņem, pārnest pārpalikumu uz nākamo periodu.

Tomēr dalībvalstis var atteikties atmaksāt vai pārnest uz nākamo periodu, ja pārpalikuma summa ir niecīga.

19. pants

Atskaitāmās daļas aprēķināšana

1. Daļu, kas atskaitāma atbilstīgi 17. panta 5. punkta pirmajai daļai, veido daļskaitlis:

- par kura skaitītāju ņem kopējo gada apgrozījuma summu bez pievienotās vērtības nodokļa, kura attiecināma uz darījumiem, par kuriem pievienotās vērtības nodoklis ir atskaitāms atbilstīgi 17. panta 2. un 3. punktam,
- par kura saucēju ņem kopējo gada apgrozījuma summu bez pievienotās vērtības nodokļa, kura attiecināma uz darījumiem, kas iekļauti skaitītājā, un uz darījumiem, par kuriem pievienotās vērtības nodoklis nav atskaitāms. Dalībvalstis var iekļaut saucējā arī subsīdiu summu, izņemot tās, kas aprakstītas 11. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā.

Šo daļu nosaka ik gadu, fiksē procentos un noapaļo līdz ciparam, kas nepārsniedz nākamo vienību.

2. Neatkarīgi no 1. punkta noteikumiem no atskaitāmās daļas aprēķiniem izslēdz apgrozījuma summas, kuras attiecināmas uz tādu ražošanas līdzekļu piegādēm, ko nodokļa maksātājs lieto savām uzņēmējdarbības vajadzībām. Izslēdz arī apgrozījuma summas, kuras attiecināmas uz 13. panta B daļas d) punktā aprakstītajiem darījumiem, ciktāl tie ir gadījuma rakstura darījumi, kā arī uz gadījuma rakstura nekustamo īpašumu un finansiāliem darījumiem. Ja dalībvalstis īsteno 20. panta 5. punktā paredzēto iespēju nepieprasīt pielāgojumu par ražošanas līdzekļiem, tās var ražošanas līdzekļu atsavināšanu iekļaut atskaitāmās daļas aprēķinos.

3. Pagaidu daļa gadam ir tā, kura aprēķināta, pamatojoties uz iepriekšējā gada darījumiem. Ja nav šādu darījumu, uz ko atsaukties, vai ja to apjoms bijis nenozīmīgs, atskaitāmo daļu nodokļu iestāžu uzraudzībā provizoriski nosaka nodokļa maksātājs, balstoties uz savām prognozēm. Tomēr dalībvalstis var saglabāt savus pastāvošos noteikumus.

Atskaitījumu, kas veikts, balstoties uz šādu provizorisku daļu, pieļāgo, kad nākamā gada laikā nosaka galīgo daļu.

20. pants

Atskaitījumu koriģēšana

1. Sākotnējo atskaitījumu koriģē saskaņā ar procedūru, kādu nosaka dalībvalstis, jo īpaši:

- a) ja šis atskaitījums bijis lielāks vai mazāks par to, uz kādu nodokļa maksātājam bijušas tiesības;
- b) ja pēc atmaksāšanas mainās faktori, kas izmantoti, lai noteiktu atskaitāmo summu, it īpaši ja ir anulēti pirkumi vai saņemti cenu samazinājumi; tomēr koriģēšanu neveic darījumiem, kuri paliek pilnīgi vai daļēji neapmaksāti, un pienācīgi pierādītai vai apstiprinātai īpašuma iznīcināšanai, zudumam vai zādzībai, kā arī preču izmantošanai, lai sniegtu mazas vērtības dāvanas vai dotu paraugus, kā aprakstīts 5. panta 6. punktā. Tomēr dalībvalstis var pieprasīt korekcijas darījumiem, kuri paliek pilnīgi vai daļēji neapmaksāti, kā arī zādzības gadījumā.

2. Ražošanas līdzekļiem koriģēšana ilgst piecus gadus, ieskaitot gadu, kurā tie ir iegādāti vai ražoti. Koriģēšanu katru gadu veic tikai par vienu piektdaļu no tiem uzliktā nodokļa. Koriģēšanu veic, balstoties uz svārstībām atskaitīšanas tiesībās nākamajos gados attiecībā pret atskaitīšanas tiesībām tajā gadā, kurā tie ir iegādāti vai ražoti.

Atkāpjoties no iepriekšējās daļas, dalībvalstis var veikt koriģēšanu pilnus piecus gadus, sākot no brīža, kad šos ražošanas līdzekļus pirmoreiz lieto.

Nekustamam īpašumam, kas iegādāts kā ražošanas līdzeklis, koriģēšanas laiku var pagarināt līdz pat 10 gadiem.

3. Ja ražošanas līdzekļus piegādā koriģēšanas laikā, uzskata, ka nodokļa maksātājs tos vēl joprojām lieto tā uzņēmējdarbībai līdz koriģēšanas laika beigām. Ja šādu ražošanas līdzekļu piegādei ir uzlikts nodoklis, pieņem, ka šim uzņēmējdarbības darbībām pilnībā uzliek nodokli; ja piegāde ir atbrīvota no nodokļiem, pieņem, ka šīs darbības ir pilnībā atbrīvotas. Koriģēšanu veic tikai vienreiz visā vēl atlikušajā koriģēšanas laikā.

Pēdējā no minētajiem gadījumiem dalībvalstis tomēr var noraidīt lūgumu veikt koriģēšanu, ja pircējs ir nodokļa maksātājs, kas attiecīgos ražošanas līdzekļus izmanto vienīgi darījumiem, par kuriem pievienotās vērtības nodoklis ir atskaitāms.

4. Lai piemērotu 2. un 3. punkta noteikumus, dalībvalstis var:

- noteikt ražošanas līdzekļu jēdzienu,
- uzrādīt nodokļa summu, kas ņemama vērā koriģēšanai,
- paredzēt visus piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu, ka koriģēšana nerada nekādas nepamatotas priekšrocības,
- atļaut administratīvus vienkāršojumus.

5. Ja kādā dalībvalstī 2. un 3. punkta piemērošanas praktiskās sekas ir niecīgas, šī dalībvalsts, ievērojot 29. pantā paredzētās apspriedes, var nepiemērot šos punktus, ņemot vērā vajadzību novērst konkurences traucējumus, vispārējo nodokļa efektu attiecīgajā dalībvalstī un vajadzību pēc pietiekama pārvaldes ekonomiskuma.

6. Ja nodokļa maksātājs pāriet no nodokļu uzlikšanas parastā veidā uz īpašu režīmu vai otrādi, dalībvalstis var veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šis nodokļa maksātājs nepamatoti negūst priekšrocības, nedz arī tam nav nodarīts kaitējums.

XII SADAĻA

PERSONAS, KURĀM JĀMAKSĀ NODOKLIS

21. pants

Personas, kurām jāmaksā nodoklis varas iestādēm

Pievienotās vērtības nodoklis jāmaksā šādām personām:

1. Atbilstīgi iekšējai sistēmai:
  - a) nodokļa maksātājiem, kas veic ar nodokli apliekamus darījumus, izņemot tos, kuri minēti 9. panta 2. punkta e) apakšpunktā un kurus veic nodokļa maksātājs, kurš rezidē

ārzemēs. Ja ar nodokli apliekamu darījumu īsteno nodokļa maksātājs, kurš rezidē ārzemēs, dalībvalstis var pieņemt kārtību, kas paredz, ka nodokli maksā kāds cits, nevis nodokļa maksātājs, kurš rezidē ārzemēs. *Inter alia* par šādu citu personu var norīkot nodokļu pārstāvi vai citu personu, kurai veic ar nodokli apliekamo darījumu. Dalībvalstis var arī paredzēt, ka par nodokļa samaksu atbildību solidāri uzliek kādam citam, nevis nodokļa maksātājam;

- b) personām, kurām pakalpojumus, kas iekļauti 9. panta 2. punkta e) apakšpunktā, sniedz un veic nodokļa maksātājs, kurš rezidē ārzemēs. Tomēr dalībvalstis var prasīt, lai par nodokļa samaksu solidāri būtu atbildīgs pakalpojumu sniedzējs;
  - c) jebkurai personai, kas norāda pievienotās vērtības nodokli faktūrā vai citā dokumentā, kurš kalpo par faktūru;
2. Par importēšanu: personai vai personām, ko par atbildīgām norīkojušas vai apstiprinājušas tās dalībvalstis, kurās preces ievēd.

XIII SADAĻA

TO PERSONU PIENĀKUMI, KURĀM JĀMAKSĀ NODOKLIS

22. pants

Pienākumi atbilstīgi iekšējai sistēmai

1. Katram nodokļa maksātājam jāpaziņo, kad sākas, mainās vai beidzas tā kā nodokļa maksātāja darbība.
2. Katrs nodokļa maksātājs veic pietiekami precīzu uzskaiti, lai būtu iespējams piemērot pievienotās vērtības nodokli un nodokļu iestādei veikt pārbaudi.
3. a) Katrs nodokļa maksātājs izdod faktūru vai citu dokumentu faktūras vietā par visām precēm un pakalpojumiem, ko tas piegādājis citam nodokļa maksātājam, un pats patur šā dokumenta kopiju.

Katrs nodokļa maksātājs tāpat izdod faktūru par visiem maksājumiem uz kontu, ko tam maksājis cits nodokļa maksātājs, pirms preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana ir notikusi vai pirms tā ir pabeigta;

- b) faktūra skaidri parāda cenu bez nodokļa un attiecīgo nodokli pie katras likmes, kā arī visus izņēmumus;
- c) dalībvalstis pieņem kritērijus, lai noteiktu, vai dokuments der faktūras vietā.

4. Katrs nodokļa maksātājs iesniedz nodokļu deklarāciju noteiktā laikā, kurš jānosaka katrai dalībvalstij. Šis laiks nedrīkst pārsniegt divus mēnešus pēc katra taksācijas perioda beigām. Taksācijas periodu dalībvalstis nosaka mēneša, divu mēnešu vai ceturkšņa garumā. Tomēr dalībvalstis var noteikt citādus periodus ar noteikumu, ka tie nepārsniedz gadu.

Nodokļu deklarācijā jāizklāsta visa informācija, kas vajadzīga, lai aprēķinātu nodokli, kas kļuvis iekasējams, kā arī izdarāmos atskaitījumus, vajadzības gadījumā un ciktāl tas šķiet vajadzīgs nodokļu bāzes izveidei, ieskaitot kopējo tādu darījumu summu, kuri attiecas uz šiem nodokļiem un atskaitījumiem, kā arī kopējo atbrīvoto darījumu apjomu.

5. Visi nodokļa maksātāji, iesniedzot nodokļu deklarācijas, samaksā pievienotās vērtības nodokļa tīro summu. Tomēr dalībvalstis var noteikt citu šīs summas maksāšanas datumu vai prasīt pagaidu maksājumu.

6. Dalībvalstis var prasīt, lai nodokļa maksātājs iesniedz ziņojumu par visiem iepriekšējā gada laikā veiktajiem darījumiem, kurā ietverta 4. punktā norādītā informācija. Šajā ziņojumā jāsniedz visa informācija, kas vajadzīga, lai veiktu jebkādu koriģēšanu.

7. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās personas, kuras saskaņā ar 21. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu uzskata par atbildīgām par nodokļa samaksu tāda nodokļa maksātāja vietā, kurš reģistrēts citā valstī, vai kuras ir solidāri atbildīgas par nodokļa samaksu, izpilda iepriekš minētos pienākumus, kas attiecas uz deklarāciju un maksājumu.

8. Ciktāl tas nav pretrunā ar noteikumiem, kas pieņemami, pilnībā 17. panta 4. punktu, dalībvalstis var uzlikt citus pienākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai pareizi uzliktu un iekasētu nodokļus un novērstu krāpšanu.

9. Dalībvalstis var atbrīvot nodokļa maksātājus:

— no dažiem pienākumiem,

— no visiem pienākumiem, ja šie nodokļa maksātāji veic tikai atbrīvotus darījumus,

— no maksājamā nodokļa nomaksas, ja summa ir niecīga.

23. pants

Pienākumi attiecībā uz importu

Attiecībā uz ievestām precēm dalībvalstis pieņem sīkus noteikumus deklarēšanai un maksājumu veikšanai.

Jo īpaši dalībvalstis var paredzēt, ka pievienotās vērtības nodoklis, kas, ievēdot preces, jāmaksā nodokļa maksātājiem vai personām ar nodokļu saistībām, vai noteiktām šo personu grupām, nav jāmaksā ieviešanas brīdī, ja nodoklis ir minēts deklarācijā, kas jāiesniedz atbilstīgi 22. panta 4. punktam.

XIV SADAĻA

ĪPAŠI REŽĪMI

24. pants

Īpašs režīms maziem uzņēmumiem

1. Dalībvalstīm, kurām varētu rasties grūtības, piemērojot parasto nodokļu režīmu mazajiem uzņēmumiem to darbības vai struktūras dēļ, ir izvēles tiesības šo dalībvalstu noteiktos apstākļos un ar to noteiktiem ierobežojumiem, bet ievērojot 29. pantā paredzēto konsultāciju kārtību, piemērot vienkāršotu procedūru, piemēram, vienotas likmes sistēmu nodokļu uzlikšanai un iekasēšanai, ja vien tā neizraisa nodokļu samazināšanos.

2. Līdz dienai, ko ar vienprātīgu lēmumu nosaka Padome pēc Komisijas priekšlikuma, taču ne vēlāk par dienu, kurā atceļ nodokļu uzlikšanu importam un nodokļu atvieglojumus eksportam tirdzniecībā starp dalībvalstīm:

a) dalībvalstis, kuras ir izmantojušas izvēles tiesības atbilstīgi Padomes 1967. gada 11. aprīļa Otrās direktīvas 14. pantam un ieviesušas atbrīvojumus vai diferencētus nodokļu atvieglojumus, var saglabāt tos, kā arī kārtību to piemērošanai, ja tie atbilst pievienotās vērtības nodokļa sistēmai.

Tās dalībvalstis, kuras piemēro atbrīvojumu no nodokļa tiem nodokļa maksātājiem, kuru gada apgrozījums ir mazāks par summu valsts valūtā, kura atbilst 5 000 Eiropas norēķinu vienībām pēc maiņas kursa šīs direktīvas pieņemšanas dienā, var palielināt šo atbrīvojuma sliekšni līdz 5 000 Eiropas norēķinu vienībām.

Tās dalībvalstis, kuras piemēro diferencētus nodokļu atvieglojumus, nedrīkst ne palielināt diferencētu nodokļu atvieglojumu griestus, ne padarīt labvēlīgākus to piešķiršanas nosacījumus;

b) dalībvalstis, kuras nav izmantojušas šo iespēju, var piešķirt atbrīvojumu no nodokļa tiem nodokļa maksātājiem, kuru gada apgrozījums nav lielāks par summu valsts valūtā, kura atbilst 5 000 Eiropas norēķinu vienībām pēc maiņas kursa šīs direktīvas pieņemšanas dienā; vajadzības gadījumā tās var

piešķirt diferencētus nodokļu atvieglojumus nodokļa maksātājiem, kuru gada apgrozījums pārsniedz dalībvalstu noteiktos griestus atbrīvojuma piemērošanai;

- c) dalībvalstis, kuras piemēro atbrīvojumu no nodokļa tiem nodokļa maksātājiem, kuru gada apgrozījums ir vienāds vai lielāks par summu valsts valūtā, kura atbilst 5 000 Eiropas norēķinu vienībām pēc maiņas kursa šīs direktīvas pieņemšanas dienā, var palielināt šo atbrīvojuma sliekšni, lai saglabātu tā patieso vērtību.

3. Atbrīvojuma un diferencētu nodokļu atvieglojumu jēdziens attiecas uz preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, ko veic mazie uzņēmumi.

Dalībvalstis var izslēgt dažus darījumus no 2. punktā paredzētās kārtības. 2. punkta noteikumi nekādā gadījumā neattiecas uz 4. panta 3. punktā minētajiem darījumiem.

4. Apgrozījumu, ko ņem par pamatu, piemērojot 2. punkta noteikumus, veido piegādāto preču un sniegto pakalpojumu, kas noteikti 5. un 6. pantā, summa bez pievienotās vērtības nodokļa, ciktāl šīm precēm un pakalpojumiem ir uzlikts nodoklis, ieskaitot darījumus, kuri atbrīvoti, atmaksājot nodokli, kas agrāk samaksāts saskaņā ar 28. panta 2. punktu, kā arī to darījumu summa, kuri atbrīvoti atbilstīgi 15. pantam, summa, ko veido nekustamā īpašuma darījumi, 13. panta B daļas d) punktā minētie finansiālie darījumi un apdrošināšanas pakalpojumi, ja vien šie darījumi nav palīgdarījumi.

Tomēr uzņēmuma materiālu vai nemateriālu pamatlīdzekļu atsavināšanu neņem vērā, aprēķinot apgrozījumu.

5. Nodokļa maksātājiem, kas atbrīvoti no nodokļa, nav tiesību atskaitīt nodokli saskaņā ar 17. panta noteikumiem, nedz arī uzrādīt nodokli savās faktūrās vai jebkuros dokumentos, kas kalpo par faktūrām.

6. Nodokļa maksātāji, kuriem ir tiesības uz atbrīvojumu no nodokļa, var izvēlēties vai nu parasto pievienotās vērtības nodokļa režīmu, vai 1. punktā minēto atviegloto procedūru. Šādā gadījumā tiem ir tiesības uz jebkādiem diferencētiem nodokļu atvieglojumiem, ko var noteikt valsts likumos.

7. Attiecinot uz tiem 1. punktu, nodokļa maksātājus, kuri bauda diferencētus atvieglojumus, uzskata par nodokļa maksātājiem, uz kuriem attiecas parastais pievienotās vērtības nodokļa režīms.

8. Ik pēc četriem gadiem, bet pirmoreiz 1982. gada 1. janvārī, apspriedusies ar dalībvalstīm, Komisija ziņo Padomei par šā panta

noteikumu piemērošanu. Ciktāl vajadzīgs un ņemot vērā to, ka jānodrošina dalībvalstu normatīvo aktu ilgtermiņa vienādošana, Komisija pievieno šim ziņojumam priekšlikumus:

- a) par uzlabojumiem, kas veicami mazajiem uzņēmumiem domātajā režīmā;
- b) par dalībvalstu sistēmu pielāgošanu attiecībā uz atbrīvojumiem un diferencētiem pievienotās vērtības nodokļa atvieglojumiem;
- c) par 2. punktā minēto 5 000 Eiropas norēķinu vienību griestu pielāgošanu.

9. Padome piemērotā laikā nolems, vai Padomes 1967. gada 11. aprīļa Pirmās direktīvas 4. pantā minētā mērķa īstenošana prasa ieviest īpašu režīmu mazajiem uzņēmumiem, un vajadzības gadījumā lems par šā režīma robežām un kopējiem ieviešanas nosacījumiem. Līdz šādas sistēmas ieviešanai dalībvalstis var saglabāt pašas savus īpašos režīmus, ko tās piemēro saskaņā ar šā panta noteikumiem un turpmākiem Padomes aktiem.

25. pants

Kopējas vienotas likmes režīms lauksaimniekiem

1. Gadījumos, kad parastā pievienotās vērtības nodokļa režīma vai arī 24. pantā paredzētā vienkāršotā režīma piemērošana lauksaimniekiem radītu grūtības, dalībvalstis var piemērot lauksaimniekiem vienotas likmes režīmu, kas vērsti uz to, lai kompensētu pievienotās vērtības nodokli, kas iekasēts par preču pirkumiem un pakalpojumiem, ko veikuši vienotas likmes lauksaimnieki, pildot šo pantu.

2. Šajā pantā ir piemērojamas šādas definīcijas:

- "lauksaimnieks": nodokļa maksātājs, kas darbojas kādā no turpmāk definētajiem uzņēmumiem,
- "lauksaimniecības, mežsaimniecības vai zivsaimniecības uzņēmums": uzņēmums, ko saistībā ar A pielikumā uzskaitītajām ražošanas darbībām par tādu uzskata katra dalībvalsts,
- "vienotas likmes lauksaimnieks": lauksaimnieks, uz kuru attiecas vienotas likmes režīms, kas paredzēts 3. un turpmākajos punktos,
- "lauksaimniecības ražojumi": preces, ko ražo lauksaimniecības, mežsaimniecības vai zivsaimniecības uzņēmums jebkurā dalībvalstī, veicot A pielikumā uzskaitītās ražošanas darbības,

- “lauksaimnieciskais pakalpojums”: visi B pielikumā aprakstīti pakalpojumi, ko sniedz lauksaimnieks, izmantojot savu darbaspēku un/vai ierīces, kuras parasti ir pieejamas viņa vadītā lauksaimniecības, mežsaimniecības vai zivsaimniecības uzņēmumā,
- “priekšnodokļa summa”: kopējā pievienotās vērtības nodokļa summa, kas attiecas uz precēm un pakalpojumiem, ko iepirkuši visi lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības uzņēmumi katrā dalībvalstī, uz kuriem attiecas vienotas likmes režīms, ja šo nodokli atbilstīgi 17. pantam varētu atskaitīt lauksaimnieks, uz kuru attiecas parastais pievienotās vērtības nodokļa režīms,
- “vienotas likmes kompensācijas procenti”: procentu likmes, ko dalībvalstis nosaka saskaņā ar 3. punktu un piemēro 5. punktā aprakstītajos gadījumos, lai ļautu vienotas likmes lauksaimniekiem ar vienotu likmi kompensēt priekšnodokļa summu,
- “vienotas likmes kompensācija”: summa, ko iegūst, piemērojot 3. punktā paredzētos vienotas likmes kompensācijas procentus vienotas likmes lauksaimnieka apgrozījumam 5. punktā minētajos gadījumos.

3. Dalībvalstis vajadzības gadījumā nosaka vienotas likmes kompensācijas procentus un pirms to piemērošanas informē Komisiju. Šie procenti pamatojas uz makroekonomisko statistiku tikai par vienotas likmes lauksaimniekiem iepriekšējos trijos gados. Tos nedrīkst izmantot, lai vienotas likmes lauksaimnieki iegūtu atļidzību, kas lielāka nekā priekšnodokļa summa. Dalībvalstīm ir tiesības pēc izvēles samazināt šos procentus līdz nulles likmei. Procentus var noapaļot uz augšu vai uz leju līdz tuvākajai pusvienībai.

Dalībvalstis var noteikt atšķirīgus vienotas likmes kompensācijas procentus mežsaimniecībai, dažādām lauksaimniecības apakšnozarēm un zivsaimniecībai.

4. Dalībvalstis var atbrīvot vienotas likmes lauksaimniekus no saistībām, ko nodokļa maksātājiem uzliek 22. pants.

5. Šā panta 3. punktā paredzētos vienotas likmes procentus piemēro tādu lauksaimniecības ražojumu un lauksaimniecības pakalpojumu cenām bez nodokļa, kurus vienotas likmes lauksaimnieki piegādā nodokļa maksātājiem, kas nav vienotas likmes lauksaimnieki. Šī kompensācija izslēdz visus citus atskaitīšanas veidus.

6. Dalībvalstis var paredzēt, ka vienotas likmes kompensācija jāmaksā:

- a) vai nu nodokļa maksātājam, kuram piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi. Šādā gadījumā nodokļa maksātājam, kuram piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi, ir atļauts,

ievērojot dalībvalstu pieņemtu procedūru, no pievienotās vērtības nodokļa, kas tam jāmaksā, atskaitīt vienotas likmes kompensācijas summu, kuru tas samaksājis vienotas likmes lauksaimniekiem;

- b) vai valsts iestādēm.

7. Dalībvalstis pieņem visus vajadzīgos noteikumus, lai kārtīgi pārbaudītu vienotas likmes kompensācijas izmaksu vienotas likmes lauksaimniekiem.

8. Uzskata, ka par visām lauksaimniecības ražojumu un lauksaimniecības pakalpojumu piegādēm, kas nav minētas 5. punktā, vienotas likmes kompensāciju maksā pircējs vai klients.

9. Katra dalībvalsts var izslēgt no vienotas likmes režīma dažas lauksaimnieku kategorijas un lauksaimniekus, kuriem administratīvas grūtības neradītu tas, ka piemērotu parasto pievienotās vērtības nodokļa režīmu vai 24. panta 1. punktā paredzēto vienkāršoto režīmu.

10. Katrs vienotas likmes lauksaimnieks, ievērojot katras dalībvalsts paredzētos noteikumus un nosacījumus, var izvēlēties, lai tam piemērotu parasto pievienotās vērtības nodokļa režīmu vai attiecīgos apstākļos 24. panta 1. punktā paredzēto vienkāršoto režīmu.

11. Komisija piecu gadu laikā pēc tam, kad šī direktīva stājas spēkā, iesniedz Padomei jaunus priekšlikumus par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu darījumiem ar lauksaimniecības ražojumiem un pakalpojumiem.

12. Izmantojot šajā pantā paredzētās izvēles tiesības, dalībvalstis nosaka vienotu pievienotās vērtības nodokļa aprēķinu pamatu, lai piemērotu pašu resursu sistēmu, lietojot C pielikumā minēto kopējo aprēķina metodi.

26. pants

Īpašs režīms ceļojumu aģentiem

1. Gadījumā, ja ceļojumu aģenti veic darījumus ar klientiem paši savā vārdā, bet izmanto citu nodokļa maksātāju piegādes un pakalpojumus, nodrošinot ceļošanas iespējas, dalībvalstis piemēro pievienotās vērtības nodokli ceļojumu aģentu darbībai saskaņā ar šā panta noteikumiem. Šis pants neattiecas uz ceļojumu aģentiem, kuri darbojas tikai kā starpnieki un nodokļu uzskaiti veic saskaņā ar 11. panta A daļas 3. punkta c) apakšpunktu. Šajā pantā jēdziens “ceļojumu aģenti” ietver arī ceļojumu rīkotājus.

2. Visus darījumus, ko ceļojumu aģents veic sakarā ar ceļojumu, uzskata par vienu pakalpojumu, ko ceļojumu aģents sniedzis ceļotājam. Tam uzliek nodokli dalībvalstī, kurā ceļojumu aģents ir izvērsis savu uzņēmējdarbību vai kur tam ir pastāvīga iestāde, no kuras ceļojumu birojs ir sniedzis pakalpojumus. Summa, kurai uzliek nodokli, un cena bez nodokļa 22. panta 3. punkta b) apakšpunkta izpratnē par šo pakalpojumu ir ceļojumu aģenta peļņas daļa, tas nozīmē starpību starp kopējo summu, kuru maksā ceļotājs, bez pievienotās vērtības nodokļa, un citu nodokļa maksātāju veikto piegāžu un sniegto pakalpojumu faktiskajām izmaksām ceļojumu birojam, ja šie darījumi dod tiešu labumu ceļotājam.

3. Ja darījumus, ko ceļojumu birojs uzticējis citiem nodokļa maksātājiem, šie maksātāji veic ārpus Kopienas, ceļojumu aģenta pakalpojumu uzlūko par atbrīvotu starpnieka darbību, uz ko attiecas 15. panta 14. punkts. Ja šos darījumus veic gan Kopienā, gan ārpus tās, atbrīvot var tikai to ceļojumu aģenta pakalpojumu daļu, kura attiecas uz darījumiem ārpus Kopienas.

4. Nodokli, ko citi nodokļa maksātāji iekasējuši no ceļojumu aģenta par 2. punktā aprakstītajiem darījumiem, kuri dod tiešu labumu ceļotājam, nav tiesību nedz atskaitīt, nedz atmaksāt nevienā dalībvalstī.

XV SADAĻA

VIENKĀRŠOŠANAS PROCEDŪRA

27. pants

1. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest īpašus pasākumus, lai atkāptos no šīs direktīvas noteikumiem nolūkā vienkāršot procedūru, kādā iekasē nodokli, vai novērst noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai apiešanu. Pasākumi, kas vērsti uz to, lai vienkāršotu kārtību, kādā iekasē nodokli, nedrīkst ietekmēt gala patēriņa stadijā maksājamo nodokli, izņemot gadījumus, kad tas notiek niecīgā apjomā.

2. Dalībvalsts, kas vēlas ieviest 1. punktā minētos pasākumus, par tiem informē Komisiju un sniedz Komisijai visu attiecīgo informāciju.

3. Komisija viena mēneša laikā par ierosinātajiem pasākumiem informē pārējās dalībvalstis.

4. Padomes lēmumu uzskata par apstiprinātu, ja divu mēnešu laikā no dienas, kad pārējās dalībvalstis ir informētas, kā tas noteikts iepriekšējā punktā, ne Komisija, ne kāda no dalībvalstīm nav pieprasījusi, lai šo jautājumu izskata Padomē.

5. Tās dalībvalstis, kuras 1977. gada 1. janvārī piemēro tāda veida pasākumus, kādi minēti 1. punktā, var tos saglabāt ar noteikumu, ka šīs dalībvalstis par tiem paziņo Komisijai līdz 1978. gada 1. janvārim, un ar noteikumu, ka gadījumos, kad šādas atkāpes ir noteiktas, lai vienkāršotu kārtību, kādā iekasē nodokli, tās atbilst 1. punktā noteiktajai prasībai.

XVI SADAĻA

PĀREJAS NOTEIKUMI

28. pants

1. Visi noteikumi, ko dalībvalstis ieviesušas atbilstīgi Padomes 1967. gada 11. aprīļa Otrās direktīvas 17. panta pirmajiem četriem ievilkumiem, katrā dalībvalstī attiecīgi beidz darboties dienā, kad stājas spēkā šīs direktīvas 1. panta otrā daļā minētie noteikumi.

2. Samazinātas likmes un atbrīvojumus ar iepriekšējā stadijā samaksātā nodokļa atmaksāšanu, kuras ir spēkā 1975. gada 31. decembrī un kuras atbilst nosacījumiem, kas izklāstīti Padomes 1967. gada 11. aprīļa Otrās direktīvas 17. panta pēdējā rindkopā, var saglabāt līdz dienai, kuru Padome nosaka pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu, bet kura nav vēlāka par dienu, kad atceļ nodokļa uzlikšanu importam un nodokļu atvieglojumus eksportam tirdzniecībā starp dalībvalstīm. Dalībvalstis pieņem vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka nodokļa maksātāji deklarē datus, kas vajadzīgi, lai noteiktu pašu resursus attiecībā uz šiem darījumiem.

Balstoties uz Komisijas ziņojumu, Padome pārskata iepriekš minētās samazinātas likmes un atbrīvojumus reizi piecos gados un vajadzības gadījumā pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu paredz pasākumus, kas vajadzīgi to pakāpeniskai atcelšanai.

3. Šā panta 4. punktā minētajā pārejas laikā dalībvalstis var:

- a) turpināt piemērot nodokli darījumiem, kas atbrīvoti atbilstīgi 13. vai 15. pantam un uzskaitīti šīs direktīvas E pielikumā;
- b) turpināt atbrīvot F pielikumā uzskaitītās darbības atbilstīgi attiecīgajā dalībvalstī pastāvošajiem noteikumiem;
- c) piešķirt nodokļa maksātājiem tiesības izvēlēties nodokļu režīmu atbrīvotajiem darījumiem atbilstīgi noteikumiem, kas izklāstīti G pielikumā;
- d) turpināt piemērot noteikumus neatkarīgi no tūlītējas atskaitīšanas principa, kurš noteikts 18. panta 2. punkta pirmajā daļā;

- e) turpināt piemērot pasākumus neatkarīgi no 5. panta 4. punkta c) apakšpunkta, 6. panta 4. punkta un 11. panta A daļas 3. punkta c) apakšpunkta noteikumiem;
- f) paredzēt, ka par tādu celtni un apbūves gabalu pārdošanu (izīrēšanu, iznomāšanu), kurus pārdošanas nolūkā nopircis nodokļa maksātājs, kuram nodoklis par pirkumu nav bijis atskaitāms, summa, kurai uzliek nodokli, ir starpība starp pārdošanas cenu un pirkuma cenu;
- g) neatkarīgi no 17. panta 3. punkta un 26. panta 3. punkta turpināt bez priekšnodokļa atmaksas atbrīvot 26. panta 3. punktā minētos ceļojumu aģentu pakalpojumus. Šī atkāpe attiecas arī uz ceļojumu aģentiem, kuri darbojas ceļotāja vārdā un uz viņa rēķina.

4. Pārejas periods sākotnēji ilgst piecus gadus no 1978. gada 1. janvāra. Vēlākais sešus mēnešus pirms šā perioda beigām un turpmāk pēc vajadzības Padome, balstoties uz Komisijas ziņojumu, pārskata stāvokli attiecībā uz 3. punktā uzskaitītajām atkāpēm un pēc Komisijas priekšlikuma vienbalsīgi nosaka, vai jāatceļ visas šīs atkāpes vai kāda no tām.

5. Pārejas perioda beigās pasažieru transportam attiecībā uz to ceļa daļu, kas veicama Kopienas teritorijā, uzliek nodokli izbraukšanas valstī saskaņā ar sīki izstrādātu reglamentu, ko Padome pēc Komisijas priekšlikuma nosaka ar vienbalsīgu lēmumu.

XVII SADAĻA

PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS NODOKĻA KOMITEJA

29. pants

- Ar šo ir izveidota Padomdevēja komiteja pievienotās vērtības nodokļa jautājumos, šeit turpmāk "Komiteja".
- Komiteja sastāv no dalībvalstu un Komisijas pārstāvjiem.

Komitejas priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

Sekretāra pakalpojumus Komitejai nodrošina Komisija.

- Komiteja apstiprina savu reglamentu.
- Papildus šajā direktīvā paredzētajiem punktiem, uz kuriem attiecas apspriežu kārtība, Komiteja izskata jautājumus, ko ierosina tās priekšsēdētājs pēc savas ierosmes vai pēc kādas dalībvalsts pārstāvja lūguma, kas attiecas uz Kopienas noteikumu par pievienotās vērtības nodokli piemērošanu.

XVIII SADAĻA

DAŽĀDI

30. pants

Starptautiski līgumi

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienbalsīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij noslēgt ar kādu ārpuskopienas valsti vai starptautisku organizāciju līgumu, kurā var būt atkāpes no šīs direktīvas. Valsts, kura grib noslēgt šādu līgumu, dara šo jautājumu zināmu Komisijai un sniedz visu informāciju, kas vajadzīga, lai to apspriestu. Komisija viena mēneša laikā informē pārējās dalībvalstis.

Padomes lēmumu uzskata par apstiprinātu, ja divu mēnešu laikā no dienas, kad pārējās dalībvalstis ir informētas, kā tas noteikts iepriekšējā punktā, nav ierosināts šo jautājumu izskatīt Padomē.

31. pants

Norēķinu vienība

1. Šajā direktīvā izmantotā norēķinu vienība ir Eiropas norēķinu vienība, kas definēta ar Lēmumu 75/250/EEK⁽¹⁾.

2. Konvertējot šo norēķinu vienību valstu valūtās, dalībvalstīm ir tiesības pēc izvēles noapaļot radušās summas vai nu uz augšu, vai uz leju ne vairāk kā par 10 %.

32. pants

Lietotas preces

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienbalsīgu lēmumu līdz 1977. gada 31. decembrim pieņem Kopienas nodokļu sistēmu, kas piemērojama lietotām precēm, mākslas darbiem, antikvāriem un kolekciju priekšmetiem.

Kamēr šī Kopienas sistēma kļūst piemērojama, dalībvalstis, kuras šīs direktīvas spēkā stāšanās laikā piemēro šiem priekšmetiem īpašu sistēmu, var saglabāt šo sistēmu.

33. pants

Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienas noteikumiem, šīs direktīvas noteikumi neliedz dalībvalstīm saglabāt vai ieviest nodokļus apdrošināšanas līgumiem, nodokļus derībām un azartspēlēm, akcīzes nodokļus, valsts nodokļus un, vispārīgāk, jebkurus nodokļus vai maksas, ko nevar nosaukt par apgrozījuma nodokļiem.

(¹) OV L 104, 24.4.1975., 35. lpp.

XIX SADAĻA

36. pants

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

Padomes 1967. gada 11. aprīļa Pirmās direktīvas 2. panta ceturtdaļa un 5. pants ir atcelts.

34. pants

Pirmoreiz 1982. gada 1. janvārī un pēc tam ik pa diviem gadiem Komisija, apspriedusies ar dalībvalstīm, nosūta Padomei ziņojumu par kopējās pievienotās vērtības nodokļa sistēmas piemērošanu dalībvalstīs. Padome nodod šo ziņojumu Eiropas Parlamentam.

37. pants

Padomes 1967. gada 11. aprīļa Otrā direktīva 67/228/EEK par pievienotās vērtības nodokli katrā dalībvalstī beidz darboties attiecīgajā dienā, kad sāk piemērot šīs direktīvas noteikumus.

35. pants

Piemērotā laikā Padome pēc Komisijas priekšlikuma un saņēmusi Eiropas Parlamenta un Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, saskaņā ar kopējā tirgus interesēm ar vienbalsīgu lēmumu pieņem nākamās direktīvas par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, jo īpaši lai pakāpeniski ierobežotu vai atceltu pasākumus, ko dalībvalstis paredzējušas, atkāpjoties no sistēmas, nolūkā panākt pilnīgu dalībvalstu pievienotās vērtības nodokļa sistēmu paralēlismu, tā radot iespēju sasniegt Padomes 1967. gada 11. aprīļa Pirmās direktīvas 4. pantā noteikto mērķi.

38. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1977. gada 17. maijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

J. SILKIN

A PIELIKUMS

LAUKSAIMNIECISKU RAŽOŠANAS DARBĪBU SARAKSTS

I. AUGKOPĪBA.

1. Vispārējā lauksaimniecība, ieskaitot vīnkopību.
2. Augļu (ieskaitot olīvas) un dārzeņu, puķu un dekoratīvu augu audzēšana gan atklātā laukā, gan zem stikla.
3. Sēņu, garšvielu, sēklu un pavairojamā materiāla ražošana, dēstu audzētavas.

II. LOPKOPĪBA KOPĀ AR AUGSNES APSTRĀDI.

1. Vispārējā lopkopība.
2. Putnu audzēšana.
3. Trušu audzēšana.
4. Biškopība.
5. Zīdītāriņu audzēšana.
6. Gliemežu audzēšana.

III. MEŽSAIMNIECĪBA.

IV. ZIVSAIMNIECĪBA.

1. Saldūdens zvejniecība.
2. Zivju audzēšana.
3. Gliemeņu, austeru un citu molusku un vēžveidīgo audzēšana.
4. Varžu audzēšana.

- V. Ja lauksaimnieks, lietojot līdzekļus, ko parasti izmanto lauksaimniecības, mežsaimniecības vai zivsaimniecības uzņēmumos, apstrādā produktus, kas galvenokārt rodas no viņa lauksaimnieciskās ražošanas, šādu apstrādi arī uzskata par lauksaimniecisku ražošanu.

B PIELIKUMS

LAUKSAIMNIECISKU PAKALPOJUMU SARAKSTS

Tādu lauksaimniecisku pakalpojumu sniegšanu, kuri parasti ir nozīmīgi lauksaimnieciskā ražošanā, uzskata par lauksaimniecisku pakalpojumu sniegšanu, un tā jo īpaši ietver:

- lauku darbus, labības un zāles pļaušanu, kulšanu, pakošanu ķīpās, vākšanu, ražas novākšanu, sēšanu un stādīšanu,
  - lauksaimniecības produktu iepakojanu un sagatavošanu pārdošanai, piemēram, lauksaimniecības produktu žāvēšanu, tīrīšanu, malšanu, dezinficēšanu un skābēšanu,
  - lauksaimniecības produktu glabāšanu,
  - lopu kopšanu, audzēšanu un nobarošanu,
  - tādu ierīču izīrēšanu lauksaimnieciskiem nolūkiem, kuras parasti lieto lauksaimniecības, mežsaimniecības vai zivsaimniecības uzņēmumos,
  - tehnisko palīdzību,
  - nezāļu un kaitēkļu iznīcināšanu, labības un zemes apkaisīšanu un apsmidzināšanu,
  - apūdeņošanas un nosusināšanas iekārtu darbināšanu,
  - koku apzāģēšanu, ciršanu un citus mežsaimniecības pakalpojumus.
-

C PIELIKUMS (*)

KOPĒJĀ APRĒĶINU METODE

- I. Lai aprēķinātu visu lauksaimniecības, mežsaimniecības vai zivsaimniecības uzņēmumu pievienoto vērtību, ņem vērā šādus faktoros, izņemot pievienotās vērtības nodokli:
1. Kopējās gala produkcijas vērtību, ieskaitot lauksaimnieku pašu patēriņu, kategorijās "lauksaimniecības ražojumi un medījums" un "neapstrādāta koksne", kā tas izklāstīts turpmāk IV. un V. punktā, pieskaitot A pielikuma V. punktā minēto apstrādes darbību rezultātu;
  2. Kopējo vērtību ieguldījumiem, kuri vajadzīgi, lai iegūtu 1. apakšpunktā minēto produkciju;
  3. Kopējo vērtību ieguldījumiem pamatlīdzekļos, kas saistīti ar A un B pielikumā uzskaitītajām darbībām.
- II. Lai noteiktu vienotas likmes lauksaimnieku atskaitāmos ieguldījumus, kuriem uzliek nodokli un peļņu, to lauksaimnieku ieguldījumus un peļņu, kuriem uzliek nodokli atbilstīgi parastai pievienotās vērtības nodokļa sistēmai, atskaita no valsts kopējās uzskaites datiem, ņemot vērā tos pašus faktoros, kas minēti I. punktā.
- III. Vienotas likmes lauksaimnieku pievienotās vērtības nodoklis ir vienāds ar starpību starp kopējās gala produkcijas vērtību bez pievienotās vērtības nodokļa un kopējo vērtību ieguldījumiem, kas minēti I. punkta 2. apakšpunktā, kopā ar kopējo vērtību ieguldījumiem pamatlīdzekļos, kas minēti I. punkta 3. apakšpunktā. Visi šie faktori attiecas tikai uz vienotas likmes lauksaimniekiem.
- IV. LAUKSAIMNIECĪBAS RAŽOJUMI UN MEDĪJUMS.

EKSB koda numurs

Labība (izņemot rīsus)

Kvieši un plēkšņu kvieši	10.01.11	1
	10.01.19	1
Ziemas kvieši un plēkšņu kvieši	—	
Vasaras kvieši	—	
Cietie kvieši	10.01.51	
	10.01.59	
Ziemas kvieši	—	
Vasaras kvieši	—	
Rudzi un rudzu un kviešu maisījums		
Rudzi	10.02.00	
Ziemas rudzi	—	
Vasaras rudzi	—	
Rudzu un kviešu maisījums	10.01.11	2
	10.01.19	2

(*) Šajā pielikumā lietota tāda klasifikācija, kāda lietota Eiropas Kopienu Statistikas biroja Lauksaimniecības ekonomikas uzskaitē (SOEC).

	EKSB koda numurs	
Mieži	10.03.10	
	10.03.90	
Vasaras mieži	—	
Ziemas mieži	—	
Auzas un vasaras maisījums		
Auzas	10.04.10	
	10.04.90	
Vasaras maisījums	—	
Kukurūza	10.05.10	
	10.05.92	
Cita labība (izņemot rīsus)		
Griķi	10.07.10	
Prosa	10.07.91	
Graudu sorgo	10.07.95	
Kanāriju spulgzāles (<i>Phalaris canariensis</i>) sēklas	10.07.96	
Labība, kas citur nav uzrādīta (izņemot rīsus)	10.07.99	
Rīsi (lobīti vai nelobīti)	10.06.11	
Pākšaugi		
Kaltēti zirņi un lopbarības zirņi	07.05.11	
Kaltēti zirņi (kas nav paredzēti lopbarībai)	—	
Kaltēti zirņi (izņemot pundurzirņus)	—	
Pundurzirņi	—	
Lopbarības zirņi	—	
Kāršu pupas, cūku pupas un lauka pupas		
Kāršu pupas	07.05.15	
Cūku pupas un lauka pupas	07.05.95	
Citi pākšaugi		
Lēcas	07.05.91	
Vīķi	12.03.31	2
Lupīnas	12.03.49	2
Žāvēti pākšaugi, kas nav aprakstīti citur, pākšaugu maisījumi, labības un pākšaugu maisījumi	07.05.97	
Sakņaugi (krustziežu dzimtas augi lopbarībai)		
Kartupeļi		
Kartupeļi (izņemot sēklas kartupeļus)		
Jaunie kartupeļi	07.01.13	
	07.01.15	
Pamatražas kartupeļi	07.01.17	
	07.01.19	
Sēklas kartupeļi	07.01.11	
Cukurbietes	12.04.11	

EKSB koda numurs

Lapu bietes un lopbarības bietes; kāļi, lopbarības burkāni un lopbarības rāceņi; citi sakņaugi un lopbarības krustzieži

Lapu bietes un lopbarības bietes	}	12.10.10	
Kāļi, lopbarības burkāni, lopbarības rāceņi			
Kāļi			
Lopbarības burkāni, lopbarības rāceņi			
Lopbarības kāposti un krustziežu ģints dārzeņi		12.10.99	2
Citi sakņaugi un lopbarības krustzieži			
Jeruzalemes artišoki		07.06.10	
Batātes		07.06.50	
Sakņaugi un lopbarības krustzieži, kas citur nav uzrādīti		07.06.30	
		12.10.99	3

Rūpnieciskās kultūras

Eļļas augu sēklas un eļļas augļi (izņemot olīvas)

Rapšu sēklas	12.01.91
Ziemas rapši	—
Vasaras rapši	—
Rapši	—
Saulespuķu sēklas	12.01.95
Sojas pupas	12.01.40
Rīcinauga sēklas	12.01.50
Linsēklas	12.01.61
	12.01.69
Sezama, kaņepju, sinepju un magoņu sēklas	
Sezama sēklas	12.01.97
Kaņepju sēklas	12.01.94
Sinepju sēklas	12.01.92
Eļļas magoņu un magoņu sēklas	12.01.93

Šķiedraugi

Lini	54.01.10
Kaņepes	57.01.10
Neapstrādāta tabaka (ieskaitot žāvētu tabaku)	24.01.10
	24.01.90
Apiņi	12.06.00

Citas rūpnieciskās kultūras

Cigoriņu saknes	12.05.00	
Ārstniecības augi, aromātiski augi, garšaugi un augi, no kā iegūst smaržvielas		
Safrāns	09.10.31	
Ķīmenes	07.01.82	
Ārstniecības augi, aromātiski augi, garšaugi un augi smaržvielu iegūšanai, kas citur nav uzrādīti	}	
		09.09 (11-13-15-17-18)
		09.10 (11-20-51-55-71)
	12.07 (10-20-30-40-50-60-70-80-91-99)	

Svaigi dārzeņi

Kāposti cilvēku pārtikai	
Ziedkāposti	07.01.21
	07.01.22

	<i>EKSB koda numurs</i>	
Citi kāposti		
Briseles kāposti	07.01.26	
Baltie kāposti	}	07.01.23
Sarkanie kāposti		
Savojas kāposti	}	1
Zaļie kāposti		
Kāposti, kas citur nav aprakstīti		
Lapu un stublāju dārzeņi, kas nav kāposti		
Lapu un sakņu selerijas	07.01.51	
	07.01.53	
	07.01.97	2
Puravi	07.01.68	
Galviņsalāti	07.01.31	
	07.01.33	
Lapu cigoriņi	07.01.36	1
Spināti	07.01.29	
Sparģeļi	07.01.71	
Parastie cigoriņi	07.01.34	
Artišoki	07.01.73	
Citi lapu un stublāju dārzeņi		
Lauka salāti (<i>Valerianella olitoria</i>)	07.01.36	2
Lapu artišoki	07.01.37	
Fenhelis	07.01.91	
Rabarberi	}	07.01.97
Kreses		
Pētersīļi		
Brokoļi		
Lapu un stublāju dārzeņi, kas nav uzrādīti citur		1
Dārzeņi, ko audzē to augļu dēļ		
Tomāti	07.01.75	
	07.01.77	
Gurķi un pipargurķiši	07.01.83	
	07.01.85	
Melones	08.09.10	
Baklažāni, kabači un ķirbji, cukīni	07.01.95	
Saldā paprika	07.01.93	
Citi dārzeņi, ko audzē to augļu dēļ	07.01.97	3
Sakņaugi un bumbuļaugi		
Kolrābji	07.01.27	2
Rāceņi	}	07.01.54
Burkāni		
Ķiploki	07.01.67	
Sīpoli un šalotes sīpoli	07.01 (62-63-66)	
Galda bietes	}	07.01.56
Puravlapu plostbārdis un Spānijas saldsakne		
Citi sakņaugi un bumbuļaugi (maurloki, redīsi, franču rāceņi, mārrutki)		
07.01.59		
Pākšaugi	07.01.41	
Zaļie zirnīši	07.01.43	

	<i>EKSB koda numurs</i>	
Pupas	07.01.45	
	07.01.47	
Citi pākšaugi	07.01.49	
Īpaši audzētas sēnes	07.01.87	
Svaigi augļi, ieskaitot citrusaugļus (izņemot vīnogas un olīvas)		
Deserta āboli un bumbieri		
Deserta āboli	08.06 (13-15-17)	
Deserta bumbieri	08.06 (36-38)	
Āboli un bumbieri vīna izgatavošanai		
Āboli sidra izgatavošanai	08.06.11	
Bumbieri sidra izgatavošanai	08.06.32	
Kaulēnaugļi		
Persiki	08.07.32	
Aprikozes	08.07.10	
Ķirši	08.07 (51-55)	
Plūmes (ieskaitot renklodes, mirabeles un saldās sarkanās plūmes)	08.07 (71-75)	
Citi kaulēnaugļi	08.07.90	
Rieksti		
Valrieksti	08.05.31	
Lazdu rieksti	08.05.91	
Mandeles	08.05.11	
	08.05.19	
Ēdamie kastāņi	08.05.50	
Citi rieksti, izņemot tropiskos riekstus		
Pistācijas	08.05.70	
Rieksti, kas citur nav uzskaitīti	08.05.97	1
Citi koku augļi		
Vīģes	08.03.10	
Cidonijas	08.06.50	
Citi koku augļi, kas citur nav uzskaitīti (izņemot tropu augļus)	08.09.90	1
Zemenes		
	08.08 (11-15)	
Ogas		
Upenes un jāņogas		
Upenes	08.08.41	
Jāņogas	08.08.49	1
Avenes		
Ērkšķogas	08.08.90	1
Citas ogas (piemēram, īpaši audzētas mellenes)	08.09.90	2
Citrusaugļi		
Apelsīni	08.02 (21-22-24-27)	
Mandarīni un klementīni	08.02 (32-36)	
Citroni	08.02.50	
Greipfrūti	08.02.70	

	<i>EKSB koda numurs</i>	
Citi citrusaugļi	08.02.90	
Cedrāti	—	
Laimi	—	
Bergamotes	—	
Citrusaugļi, kas citur nav uzskaitīti	—	
Vīnogas un olīvas		
Vīnogas		
Galda vīnogas	08.04 (21-23)	
Citas vīnogas (vīna izgatavošanai, sulas ieguvei un pārstrādei rozīnēs)	08.04 (25-27)	
Olīvas		
Galda olīvas	07.01.78	
Citas olīvas (olīveļļas ieguvei)	07.01.79	
	07.03.13	
Citi augu produkti		
Lopbarības kultūras ⁽¹⁾	12.10.99	1
Dēstu audzētavu produkti		
Augļu koki un krūmi	06.02 (19-40-51-55)	
Vīnogulāju noliekteņi	06.02 (10-30)	
Dekoratīvi koki un krūmi	06.02 (71-75-79-98)	
Meža dēsti un spraudēņi	06.02.60	
Augu valsts materiāli, ko galvenokārt izmanto pīšanai		
Kārkli, meldri, rotangpalmas	14.01 (11-19-51-59)	
Niedres, bambusi	14.01 (31-39)	
Citi augu valsts materiāli, ko galvenokārt izmanto pīšanai	14.01.90	
Ziedi, dekoratīvie augi un Ziemassvētku eglītes		
Puķu sīpoli, sakneņi un gumi	06.01.10	
Dekoratīvi augi	} 06.01 (31-39) 06.03 (11-15-90) 06.04 (20-40-50) 06.04.90	
Griezti ziedi, zari un lapas		
Ziemassvētku eglītes		
Mūžzaļi augi		06.02.92
Sēklas		
Lauksaimnieciskās sēklas ⁽²⁾	06.02.95	
	12.03 (11-19-35-39-44-46-84-86-89)	
	12.03.31	1
	12.03.49	1
Puķu sēklas	12.03.81	

⁽¹⁾ Piemēram, siens, āboliņš (izņemot krustziežus).

⁽²⁾ Izņemot graudaugu sēklas, rīsa sēklas un sēklas kartupeļus.

	EKSB koda numurs
Savvaļā savākti produkti ⁽¹⁾	07.01 (88-89)
	08.05.97 2
	08.08.31
	08.08.35
	08.08.49 2
	08.08.90 2
	23.06.10 1
Blakusprodukti, kas rodas, audzējot ⁽²⁾ :	
labību (izņemot rīsus)	
rīsus	12.08 (10-31)
pākšaugus	12.08.90
sakņaugu kultūras	12.09.00
rūpnieciskās kultūras	13.03.12
svaigus dārzeņus	14.02 (10-21-23-25-29)
augļus un citrusaugļus	14.03.00
vīnogas un olīvas	14.04.00
citas kultūras	14.05 (11-19)
Augu produkti, kas citur nav uzskaitīti	15.16.10
	23.06.102
	23.06.30
	13.01.00
Neraudzēta vīnogu sula un vīns	
Neraudzēta vīnogu sula	22.04.00
Vīns	22.05(21-25-31-35-41-44-45-47-51-57-59-61-69)
Vīna ražošanas blakusprodukti ⁽³⁾	23.05.00
Olīveļļa	
Tīra olīveļļa ⁽⁴⁾	15.07.06
Nerafinēta olīveļļa ⁽⁴⁾	15.07 (07-08)
Olīveļļas ieguves blakusprodukti ⁽⁵⁾	23.04.05
Liellopi	
Mājas liellopi	01.02 (11-13-14-15-17)
Teļi	—
Citi liellopi, jaunāki par vienu gadu	—
Teles	—
Govis	—
Vīriešu dzimuma vaislas dzīvnieki	
Viena līdz divu gadu vecumā	—
Vairāk nekā divu gadu vecumā	—

⁽¹⁾ Piemēram, savvaļas sēnes, dzērvenes, mellenes, kazenes, meža avenēs utt.

⁽²⁾ Piemēram, salmi, biešu un kāpostu lapas, zirņu un pupu pākstis.

⁽³⁾ Piemēram, vīna mieles, vīnakmens utt.

⁽⁴⁾ Šos divus produktus nošķir, pamatojoties vairāk uz apstrādes metodi nekā uz dažādām apstrādes pakāpēm.

⁽⁵⁾ Piemēram, olīveļļas rauši un citi olīveļļas ieguves atlikumi.

	<i>EKSB koda numurs</i>	
Liellopi kaušanai un nobarošanai		
Viena līdz divu gadu vecumā	—	
Vairāk nekā divu gadu vecumā	—	
Cūkas		
Mājas cūkas	01.03 (11-15-17)	
Sivēni	—	
Jaunas cūkas	—	
Cūkas nobarošanai	—	
Sivēnmātes un sieviešu dzimuma cūkas nobarošanai	—	
Vaislas kuiļi	—	
Zirgu dzimtas dzīvnieki		
Zirgi	01.01 (11-15-19)	
Ēzeļi	01.01.31	
Mūļi	01.01.50	
Aitas un kazas		
Mājas aitas	01.04 (11-13)	
Mājas kazas	01.04.15	
Mājputni, truši, baloži un citi dzīvnieki		
Vistas, gaiļi, gailēni, vistiņas, cāļi	01.05 (10-91)	
Pīles	01.05.93	
Zosis	01.05.95	
Titari	01.05.97	
Pērļvistiņas	01.05.98	
Mājas truši	01.06.10	
Mājas baloži	01.06.30	
Citi dzīvnieki		
Bites	—	
Zīdītārpiņi	—	
Kažokzvēri	—	
Gliemeži (izņemot jūras gliemežus)	03.03.66	
Dzīvnieki, kas citur nav uzskaitīti	01.06.99	
	02.04.99	1
Medījuma dzīvnieki un medījuma gaļa		
Medījuma dzīvnieki ⁽¹⁾	01.01.39	
	01.02.90	
	01.03.90	
	01.04.90	
	01.06.91	
Medījuma gaļa	02.04.30	

(¹) Dzīvi medījuma dzīvnieki ietver tikai īpaši audzētus medījuma dzīvniekus un citus nebrīvā turētus medījuma dzīvniekus.

	<i>EKSB koda numurs</i>	
Piens, neapstrādāts		
Govs piens	—	
Aitas piens	—	
Kazas piens	—	
Bifeļmātes piens	—	
Olas		
Vistu olas		
Olas perēšanai	04.05.12	1
Citas	04.05.14	
Citas olas		
Olas perēšanai	04.05.12	2
Citas	04.05.16	
	04.05.18	
Citi lopkopības produkti		
Jēlvilna (ieskaitot dzīvnieku vilnu) ⁽¹⁾	53.01 (10-20)	
	53.02 (93-95)	
Medus	04.06.00	
Zīdītārpiņu kokoni	50.01.00	
Lopkopības blakusprodukti ⁽²⁾	} 15.15.10	
Lopkopības produkti, kas citur nav uzskaitīti	} 43.01 (10-20-30-90)	
	} 53.02.97	
Lauksaimnieciski pakalpojumi ⁽³⁾		
Lauksaimniecības ražojumi, ko lielākoties ievad		
Tropu eļļas augu sēklas un eļļas augļi		
Zemesrieksti	12.01.11	
	12.01.15	
Kopra	12.01.20	
Palmu rieksti un kodoli	12.01.30	
Kokvilnas sēklas	12.01.96	
Eļļas augu sēklas un eļļas augļi, kas citur nav uzskaitīti	12.01.99	
Tropu šķiedraugi		
Kokvilna	55.01.00	
Citi šķiedraugi		
Abaka	57.02.00	
Džuta	57.03.10	
Sizals	57.04.10	
Kokosa šķiedra	57.04.30	

⁽¹⁾ Ja tas ir galvenais produkts.

⁽²⁾ Piemēram, ādas, kā arī nokautu medījuma dzīvnieku vilna un kažokādas, vasks, mēsli, virca.

⁽³⁾ T.i., pakalpojumi, ko lauku saimniecības parasti nodrošina pašas, piemēram, aršana, zāles un labības pļaušana, kuļšana, tabakas kaltēšana, aitu cirpšana, lopu kopšana.

	<i>EKSB koda numurs</i>
Rāmija	54.02.00
Šķiedraugi, kas citur nav uzskaitīti	57.04.50
Citi rūpnieciski izmantojami tropu augi	
Kafija	09.01.11
Kakao	18.01.00
Cukurniedres	12.04.30
Tropu augļi	
Tropu rieksti	
Kokosrieksti	08.01.75
Indijas rieksti	08.01.77
Brazīlijas rieksti	08.01.80
Pekanrieksti	08.05.80
Citi tropu augļi	
Dateles	08.01.10
Banāni	08.01 (31-35)
Ananasi	08.01.50
Papaijas	08.08.50
Tropu augļi, kas citur nav uzskaitīti	08.01 (60-99)
Ziloņkauls, nepulēts	05.10.00

V. NEAPSTRĀDĀTI KOKMATERIĀLI.

Skujkoku koksne rūpnieciskām vajadzībām

Gari skujkoku materiāli

— 1 baļķi

1) egle, baltegle, duglāzija

2) priede, lapegle

— 2 stutmalka

1) egle, baltegle, duglāzija

2) priede, lapegle

— 3 citi gari kokmateriāli

1) egle, baltegle, duglāzija

2) priede, lapegle

Skujkoku finieris

— 1 egle, baltegle, duglāzija

— 2 priede, lapegle

Skujkoku malka

Egle, baltegle, duglāzija

Priede, lapegle

Lapkoku kokmateriāli rūpnieciskām vajadzībām

Gari kokmateriāli (lapkoku)

— 1 baļķi

1) ozols

2) dižskābardis

3) papele

4) citi

- 2 stutmalka
  - 1) ozols
  - 2) cita
- 3 citi gari kokmateriāli
  - 1) ozols
  - 2) dižskābardis
  - 3) papele
  - 4) citi

Finieris (lapkoku)

- 1 ozols
- 2 dižskābardis
- 3 papele
- 4 citi

Malka (lapkoku)

- ozols
- dižskābardis
- papele
- cita

Mežsaimniecības pakalpojumi ⁽¹⁾

Citi ražojumi (piemēram, miza, korķis, sveķi)

⁽¹⁾ T.i., pakalpojumi, ko mežsaimniecības uzņēmumi parasti nodrošina paši, piemēram, koku gāšana.

D PIELIKUMS

ŠĪS DIREKTĪVAS 4. PANTA 5. PUNKTA TREŠAJĀ DAĻĀ MINĒTO DARBĪBU SARAKSTS

1. Telekomunikācijas.
  2. Ūdens, gāzes, elektrības un tvaika piegāde.
  3. Preču pārvadājumi.
  4. Ostu un lidostu pakalpojumi.
  5. Pasažieru pārvadājumi.
  6. Jaunu preču piegāde, kuras ražotas pārdošanai.
  7. Lauksaimniecības intervences aģentūru darījumi ar lauksaimniecības ražojumiem, kuri veikti, pildot regulas par šo ražojumu tirgus kopēju organizāciju.
  8. Tirdzniecības gadatirgu un izstāžu rīkošana.
  9. Noliktavu vadīšana.
  10. Komerčiālu reklāmas organizāciju darbība.
  11. Ceļojumu aģentu darbība.
  12. Darbiniekiem paredzētu veikalu, kooperatīvu un uzņēmuma ēdnīcu, kā arī līdzīgu veidojumu vadīšana.
  13. Radio un televīzijas uzņēmumu darījumi, izņemot tos, kuri aprakstīti 13. panta A daļas 1. punkta q) apakšpunktā.
-

E PIELIKUMS

DARĪJUMI, KAS MINĒTI 28. PANTA 3. PUNKTA A) APAKŠPUNKTĀ

1. Darījumi, kas minēti 13. panta A daļas 1. punkta a) apakšpunktā, ciktāl tie attiecas uz paku piegādes pakalpojumiem.
2. Darījumi, kas minēti 13. panta A daļas 1. punkta e) apakšpunktā.
3. Darījumi, kas minēti 13. panta A daļas 1. punkta f) apakšpunktā, izņemot tos, kuri ietilpst medicīniskas vai paramedicīniskas iedabas grupās.
4. Darījumi, kas minēti 13. panta A daļas 1. punkta m) apakšpunktā.
5. Darījumi, kas minēti 13. panta A daļas 1. punkta n) apakšpunktā.
6. Darījumi, kas minēti 13. panta A daļas 1. punkta p) apakšpunktā.
7. Darījumi, kas minēti 13. panta A daļas 1. punkta q) apakšpunktā.
8. Darījumi, kas minēti 13. panta B daļas d) punkta 2. apakšpunktā, ciktāl tie attiecas uz starpnieku pakalpojumiem.
9. Darījumi, kas minēti 13. panta B daļas d) punkta 5. apakšpunktā, ciktāl tie attiecas uz starpnieku pakalpojumiem.
10. Darījumi, kas minēti 13. panta B daļas d) punkta 6. apakšpunktā.
11. Piegādes, uz ko attiecas 13. panta B daļas g) punkts, ciktāl tās veic nodokļa maksātāji, kuriem bijušas piešķirtas tiesības atskaitīt ieguldījumu nodokli par attiecīgo ēku.
12. Preču piegādes, kas minētas 15. panta 2. punktā.
13. Darījumi, kas minēti 15. panta 6. un 9. punktā.
14. Piegādes, kas minētas 15. panta 12. punktā.
15. Ceļojumu aģentu pakalpojumi, kas minēti 26. pantā, kā arī tādu ceļojumu aģentu pakalpojumi, kuri darbojas ceļotāja vārdā un uz viņa rēķina, attiecībā uz ceļojumiem ārpus Kopienas.

F PIELIKUMS

DARĪJUMI, KAS MINĒTI 28. PANTA 3. PUNKTA B) APAKŠPUNKTĀ

1. Piedalīšanās sporta pasākumos.
2. Autoru, mākslinieku, izpildītāju, juristu un citi brīvo profesiju pārstāvju pakalpojumi, izņemot medicīniskas vai paramedicīniskas profesijas, ciktāl tie nav pakalpojumi, kas aprakstīti Padomes 1967. gada 11. aprīļa Otrās direktīvas B pielikumā.
3. Pakalpojumu sniegšana individuāliem vai apvienotiem lauksaimniecības uzņēmumiem, izmantojot lauksaimniecības mašīnas.
4. Kurtu (sacīkšu suņu) un tīršķirnes zirgu piegāde.
5. Valsts pasta dienestu sniegti telekomunikāciju pakalpojumi un ar tiem saistītu preču piegāde.
6. Apbedīšanas biroju un kremēšanas dienestu sniegti pakalpojumi, kā arī ar tiem saistītas preces.
7. Aklu personu vai aklajiem domātu darbnīcu veikti darījumi ar noteikumu, ka šie atbrīvojumi nerada būtiskus konkurences traucējumus.
8. Preču piegāde un pakalpojumu sniegšana oficiālām iestādēm, kas atbild par kapsētu, kapu un pieminekļu celtniecību, ierīkošanu un uzturēšanu karā kritušajiem.
9. Veterinārārstu veikta dzīvnieku ārstēšana.
10. Slimnīcu darījumi, kas neietilpst 13.a panta 1. punkta b) apakšpunktā.
11. Ekspertu pakalpojumi sakarā ar apdrošināšanas prasību aprēķiniem.
12. Valsts iestāžu veikta ūdens piegāde.
13. Kredītu un kredīta garantiju pārvalde, ko veic cita persona vai organizācija, nevis tā, kura piešķirusi kredītus.
14. Parādu piedziņa.
15. Uzņēmumos un apvienībās esošu akciju un īpašuma daļu, parādzīmju un citu vērtspapīru vai tirgojamu dokumentu uzraudzība un vadīšana, izņemot dokumentus, kas rada īpašumtiesības uz 5. panta 3. punktā minētām precēm vai vērtspapīriem.
16. Tādu celtņu un zemes gabalu pārdošana (izīrēšana, iznomāšana), kas minēti 4. panta 3. punktā.
17. Pasažieru pārvadājumi.
Bagāžas pārvadājumiem un tādu transportlīdzekļu pārvadājumiem, ko pasažieri ved sev līdzi, kā arī ar pasažieru pārvadājumiem saistītu pakalpojumu sniegšanai atbrīvojumu piešķir tikai tiktāl, ciktāl atbrīvojums ir piešķirts pasažieru transportam.
18. Komerciālu iekšzemes ūdensceļu kuģu piegāde, pārveidošana, remonts, tehniskā apkope, fraktēšana un īre, kā arī šajos kuģos iebūvētā vai tajos lietotā aprīkojuma piegāde, īre, remonts un tehniskā apkope.
19. Dažu ražošanas līdzekļu piegāde pēc tam, kad beidzies koriģēšanas laiks atskaitījumiem.
20. Atjaunojamu materiālu un svaigu rūpniecības atkritumu piegāde.
21. Preces privātu kuģu degvielas uzpildei un apgādei ar pārtiku, kas notiek ārpus valsts teritorijas.

22. Preces privāti lietojamu lidaparātu degvielas uzpildei un apgādei ar pārtiku, kas notiek ārpus valsts teritorijas.
  23. Valsts iestāžu lietotu lidaparātu piegāde, pārveidošana, remonts, tehniskā apkope, fraktēšana un īre, ieskaitot šajās lidmašīnās iebūvētu vai lietotu aprīkojumu.
  24. Preču pārvadājumi pa Reinu un Mozeles kuģojamo daļu, kā arī ar tiem saistītie darījumi.
  25. Karakuģu piegāde, pārveidošana, remonts, tehniskā apkope, fraktēšana un īre.
  26. Darījumi ar zeltu, izņemot rūpnieciskām vajadzībām izmantotu zeltu.
  27. Ceļojumu aģentu pakalpojumi, kas minēti 26. pantā, kā arī tādu ceļojumu aģentu pakalpojumi, kuri darbojas ceļotāja vārdā un uz viņa rēķina, attiecībā uz ceļojumiem Kopienā.
-

G PIELIKUMS

IZVĒLES TIESĪBAS

1. Izvēles tiesības, kas minētas 28. panta 3. punkta c) apakšpunktā, var piešķirt šādos apstākļos:
    - a) E pielikumā aprakstītajiem darījumiem:

Dalībvalstis, kuras jau atbrīvo šādas piegādes, bet arī dod tiesības izvēlēties nodokļu sistēmu, var saglabāt šīs izvēles tiesības;
    - b) F pielikumā aprakstītajiem darījumiem:

Dalībvalstis, kuras provizoriski patur tiesības atbrīvot šādas piegādes, var piešķirt nodokļa maksātājiem tiesības izvēlēties nodokļu sistēmu.
  2. Dalībvalstis, kuras jau piešķir tiesības izvēlēties nodokļu sistēmu, uz kuru neattiecas 1. punkta noteikumi, var atļaut nodokļa maksātājiem, kuri izmanto šīs tiesības, paturēt tās vēlākais trīs gadus pēc dienas, kad šī direktīva stājas spēkā.
-